

SLOVENSKI NAROD

*znaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — *Slovenski Narod* velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ABESINIJA PRISTAJA NA PREDLOGE ŽENEVSKEGA ODBORA PETIH

Besedo ima sedaj Italija, od katere je odvisen nadaljnji razvoj mednarodnega položaja v Afriki in Evropi

Zeneva, 21. septembra. Včeraj je prišel abesinski odgovor na predloge odbora petih. Z vsoto gotovostjo trdijo, da Abesinija pristala na te predloge, ker se hoče izogniti vojni z Italijo.

V okolici italijanske delegacije govore, da se ni gotovo, ali bo Italija sploh odgovorila odboru petih. Pravijo, da more Italija na podlagi pogodbe treh iz l. 1906 odgovoriti edinele Angležem in Francozom, zlasti, ker je italijanski delegat Aloisi že preteklo sredo na sestanku s predsednikom odbora petih Madariom izjavil, da še ne pomeni italijanskega priznanja odbora petih, če je sporočil njegove predloge v Rim.

Ker se mora računati, da bo italijanski odgovor odklonilen, se bo moral sedaj baviti z zadevo svet Društva narodov. Svet DN bo bržkone soglasno osvojil predloge odbora petih. Soglasnost je zagotovljena, ker se ne štejejo glasovi sprtih strank. Svet Društva narodov bo v svojem sklepu opozoril na 6. odstavek čl. 15 pakta Društva narodov, po katerem so države, članice Društva narodov, zavezane, da ne pričeno vojne proti državi, ki se pokori nasvetom in priporočilom Društva narodov. Če bi prišla Italija kot članica Društva narodov vojno proti Abesiniji, bo moral nato sklepati svet DN o sankcijah, ki se imajo podvzeti proti njej.

Možnost nadaljnjih pogajanj

Rim, 21. septembra. AA. Po informacijah poučenih krogov bo italijanska vlada sestavila danes svoj odgovor na predloge petčlanskega odbora. Ta odgovor italijanske vlade bo dopuščal možnost nadaljnjih pogajanj, uradno pa demantirajo vesti o pripravah za novo konferenco treh, ki naj bi se vršila v Stresi.

Kaj pravijo Angleži

London, 21. septembra. AA. Zenevsko poročilo da je Mussolini odgovoril baronu Aloisiju, naj ne pride poročati v Rim, ker odklanja nasvete Društva narodov, ni presenetljivo londonskih političnih in diplomatskih krogov. Pričakovali so, da bo predsednik italijanske vlade ostal pri svojem stališču. O razpoloženju angleških uradnih krogov in javnega mnenja piše «Daily Telegraph» med drugim:

Ze davno vedo, da odklanja Mussolini vsak nasvet. Poizkušali so vse moči vsak nasvet. Poizkušali so vse moči, da bi se mu približali, predsednik kor je odbil že vse svoje stare in nove prijatelje. Mussolini je pozval italijanske liste, naj z veliko brezobzirnostjo napadajo Veliko Britanijo, čeprav stremi angleška politika krepko za istimi cilji kakor francoska. Danes ni več nobenega člana DN, ki ne bi obsojal usodne poti, na katero je zapeljal Mussolini svojo domovino. Vseja je popolnoma osamljena, ter se vsa Evropa razburja nad njenim blaznim početjem. Če Mussolini in prihodnjih dneh in urah ne bo popustil, bo moralo Društvo narodov govoriti drugače.

Neuspeh zenevskih pogajanj in skrajni odpor predsednika italijanske vlade je omenil tudi stari liberalni pravak Lloyd George v svojem govoru v Stratfordu, ki je bil močno pesimističen. Najkasneje v dveh tednih, je dejal Lloyd George, bo izbruhnila napadalna vojna, ki bo prav tako agresivna, kakor je bil nemški napad na Belgijo. Zelo sem vznemirjen in vse kaže, da se svet nahaja pred hudo katastrofo.

Vsi listi priobčujejo podrobna poročila o ukrepih angleške vojne mornarice v Sredozemskem morju in v Gibraltarju. Javnost jih je sprejela z velikim nemirjem. Trem bataljonom, ki so včeraj odpotovali na Malto, je občinstvo priredilo na železniški postaji navdušeno slovo. Pri tej priložnosti so se na postaji odigrali prizori kakor med svetovno vojno, ko so angleške čete odhajale na zapadno fronto.

Italijansko ogorčenje proti Angliji

Rim, 21. septembra. AA. Koncentracija angleškega vojnega brodogoja na Sredozemskem morju vzbuja v Rimu velike skrbi in ogorčenje. Čeprav je angleški vrhovni vojni svet zdaj svoje odredbe samo zaradi previdnosti, jih smatrajo v Rimu kot očitno vojno grožnjo. Mussolini je zato odredil, da morata biti dve veliki bojni ladji «Dulio» in «Doria» za vsak slučaj pripravljene v tarantelski luki.

Italijanska javnost je povsem pod vtisom velikih demonstracij angleškega brodogoja na Sredozemskem morju, izražajo mnenje, da bi moglo te demonstracije samo otežkovati popuščanje v sedanjih pogajanjih o abesinski zadevi, ker bi se v primeru takega popuščanja zdelo, da je samo posledica pritiska angleških vojnih sil. V teh okoliščinah se je še povečala napetost, s katero pričakujejo današnjih sklepov angleške vlade glede zenevskega odbora petih. Listi poudarjajo, da Italije ne bodo ustrojavale niti največje angleške vojne ladje.

«Stampa» piše: Izvirače bo zasledovalo sto let trajajočo sovražnost, ki mora tudi obsojati stališče onih, ki so se jim morda tudi iz strahu pridružili.

«Gazzetta del Popolo» piše, da hoče Anglija izzvati vojno z Italijo. To se lahko sklepa na podlagi angleškega stališča v Zenevi, koncentracije angleškega brodogoja na Sredozemskem in Rdečem morju ter izjavnega pisanja angleških listov. List izjavlja, da je Anglija že pri pogajanjih pokazala svojo sovražnost. Končno izjavlja, da ima svet Društva narodov sedaj dolžnost, posvetovali se o nevarnosti koncentracije angleškega brodogoja na Sredozemskem morju in o agresivnosti angleških listov napram Italiji.

Skupna fronta Anglije in Francije

London, 21. septembra. V vodilni angleški listi poudarjajo, da je končno veljavno ustvarjena skupna angleško-francoska fronta in da je Francija pripravljena ti prav tako daleč kakor Anglija. «Morningpost» pristavlja, da Anglija ni dala nobenih posebnih jamstev za ohranitev statusa quo v Evropi. Francija se je končno zadovoljila z zagotovili, ki jih je Hoare podal v Zenevi. To se bo ponovilo tudi v angleški notki, ki je bila v ostalem zopet odgovorna na prihodnji teden.

«Times» pravi v današnjem uvodniku, da se sedaj lahko sklepa, da bo francoska vlada podpirala misel kolektivne varnosti. Čas je opozoriti da obstoja spor med Društvom narodov in Italijo in ne med Anglijo in Italijo. Glede na moč skupne angleško-francoske fronte računajo listi zopet sicer zelo oddaljeno možnost kompromisa. Pri tem poudarjajo, da se zdi, da je prišlo v Rimu do izpremembe mnenja.

Francoski poslanik pri Mussoliniju

Rim, 21. septembra. AA. Mussolini je sprejel snovi francoskega poslanika. Njun sestanek je trajal eno uro. Državni podtajnik Suvich se je sestel z angleškim poslanikom, nato pa z japonskim poslanikom.

O vsebini včerajšnjih diplomatskih razgovorov L. nobenega poročila ne z uradne ne z poluradne strani. Politični krogi, zlasti francoski naglašajo, da je položaj še vedno resen. Pristojni krogi trdijo, da bo vojaška akcija Italije v vzhodni Afriki samo preventivnega značaja, kakršne so v kolonijah običajne in kakršne izvaja n. pr. angleška vlada na severni meji Indije, kjer se angleško vojaštvo prav tako poslužuje tankov in drugega modernega vojnega orožja. V nobenem primeru pa Italija ne bo dala povoda, da bi se italijansko-abesinski spor prenese v Evropo in da na evropski celini povzroči kak vojni zaplet.

Predlogi odbora petih

Pariz, 21. septembra. d. Usodo predlogov odbora petih v merodajnih francoskih političnih krogih še ne smatrajo za zapечатeno. Vprašujejo se le, v kakšni obliki bo izrečena odklonitev Italije. O predlogih samih za trjujejo tukajšnji merodajni krogi, da ostojijo iz treh ločenih dokumentov. Prvi navaja v imenu Društva narodov glavne smernice načrta za pomoč Društva narodov Abesiniji. K temu je priključen načrt o imenovanju tehničnega svetovaleca po Društvo narodov s pristankom abesinskega cesarja, čigar dolžnost bi bila izvedba potrebnih reform v Abesiniji. Drugi dokument vsebuje angleško-francoske predloge, ki so bili predloženi na konferenci treh v Parizu. V tem dokumentu priznava Velika Britanija in Francija posebne italijanske interese v Abesiniji. Tretji dokument se tiče teritorialnih

koncesij Abesiniji v francoski ali angleški Somaliji, če bi odstopila Italiji gotova ozemlja. Ker ni za sprejetje teh predlogov na abesinski strani nobenih ovir, pričakuje vse z napetostjo odgovora iz Rima.

Italijanski transporti v Afriko

Port Said, 21. septembra. AA. V prvih 19 dneh septembra je šlo skozi Sueški p. 22.084 italijanskih vojakov, 10.000 mul, 8.971 ton bencina in 55.170 raznega vojnega materiala, ki pripada Italiji. Danes je plul skozi prekop v vzhodno Afriko italijanski rušilec «Francesco Nullo».

Neapelj, 21. septembra. AA. Danes bodo odšli iz tukajšnjega pristanišča v vzhodno Afriko trije parniki z 2.000 mulami in vojnimi gradivom. Jutri bo odšel parnik «Piemonte» s tri tisoč miličniki.

Rim, 21. septembra. AA. «Giornale d'Italia» pravi, da je Italija poslala v Libijo le majhno število vojakov, ki morajo nadomestiti italijanske čete, poslane v Libijo v Eritrejo. Del novih čet, ki jih je Italija poslala v Libijo, ima nalogo, da prepreči morebitne akcije prevratnih elementov.

Zadovoljiva ureditev abesinskih koncesij

London, 21. septembra. AA. Abesinski poslanik v Londonu je včeraj prejel ameriškega finančnega Chertoka, ki ima pri koncesijah v Abesiniji prvenstvo. Po tem sestanku je abesinsko poslanstvo izdalo poročilo, v katerem pravi, da je sedaj vprašanje koncesij in posojila rešeno na zadovoljiv način za obe strani.

Zavarovanje Gibraltarja

Gibraltar, 21. septembra. AA. Včeraj je prispela semkaj angleška križarka «Eg-secter». Po svojem prihodu je zaprla z jekleno mrežo direktni dohod do admiralkega pomola, tako da so sedaj zatvorjeni vsi trije vhodi v admiralško luko.

Gibraltarkemu prebivalstvu so sporočili, da bodo angleške vojske in pomorske oblasti po potrebi ustavile električni razsvetljavo. Zaradi te objave so v Gibraltarju prodali v zadnjih 24 urah 15.000 sveč. Španske vasi v okolici so napravile lepe kupčije, ker so Gibraltarcem prodale sveče po mnogo višjih cenah.

Francoski vojaški transporti v Afriko

Marseille, 21. septembra. AA. Prihodnji teden se bosta tu vkrcala dva polka senegalskih strelcev, ki jih bodo prepeljali v Džibuti. Polka sta bila doslej nastanjena v Perpignanu in Toulonu.

Vznemirjenje v Grčiji

Atene, 21. septembra. AA. Tu se širijo vesti da bo Grčija zapletena v bodočo vojno. Ti glasovi so zbudili veliko vznemirjenje na atenski borzi ter so razni vrednostni papirji padli.

Grška vlada je dovolila angleškim letalom za bombardiranje, ki lete v Egipt, da lahko pristanejo na otoku Kreti in izpopolnijo svoje bencinske zaloge.

Obisk grškega brodogoja v Turčiji

Carigrad, 21. septembra. AA. Semkaj je prispel včeraj grško vojni brodogoj, ki ga tvorijo ena križarka, več rušilec in štiri podmornice. Grške vojske ladje so prišle na prijateljski obisk. Po izmenjavi pozdravnih strelcev se je grško brodogoj zasidral pri Hajdarpaši. Tako nato je grški admiral obiskal turške oblasti in turškega admirala, ki mu je kasneje vrnil obisk na grškem admiralnem brodu. Prav tako je včeraj pristala na letališču Canak Kale skupina šestih grških vojskih letal, ki so prispela na obisk k turškemu pomorsko-mu letalstvu.

Angleške ladje v grških vodah

Atene, 21. septembra. AA. Atenska agencija poroča, da je bil obisk angleške eskadre v nekih grških pristaniščih prijavljen. Še preden je izbruhnila abesinska kriza. Razen tega se taki obiski ponavljajo redno vsako leto.

Kanadska delavska stranka za Abesinijo

Halifax, 21. septembra. AA. Na običnem zboru kanadske delavske stranke so sprejeli resolucijo, da bodo podpirali sankcije proti Italiji, če ta napade Abesinijo.

Ameriške skrbi

Vpliv italijansko-abesinskega spora na gospodarsko življenje v Ameriki

New York, 21. septembra. AA. V ameriških poslovnih krogih opažajo, da je razburjenje zaradi italijansko-abesinskega spora že močno vplivalo na gospodarsko življenje v Zedinjenih državah, čeprav trdijo ameriški gospodarski strokovnjaki, da ta vojna ne bo mogla imeti slabih posledic za ameriško poslovno življenje. Na newyorški borzi je zavladala izrazita tendenca navzdol. Poslovni krogi so ta pojav sprejeli s precejšnjim obžalovanjem, ker je ravno optimistično razpoloženje borze nedavno vplivalo na obnovo gospodarskih poslov in na okrepitev poslovnega zaupanja. V ostalem, se kdaj oglašajo pesimistični glasovi tudi s strani gospodarskih teoretikov, ki pa so po večini nasprotnega mnenja. Ti osamljeni teoretiki trdijo, da bo «sredozemska kriza» imela zelo hude posledice za položaj Zedinj. držav. Sprva bodo velika naročila res vplivala blagodejno kmalu pa bo nastopila reakcija. Razen tega ovira sklep ameriškega kongresa o nevtralnosti Zedinjenih držav, ameriško industrijo, da bi dobavljali državam, ki bodo stopile v vojno. Newyorški borzni krogi so navzlic temu mnenja, da bo v praksi zelo težko nadzirati ameriški izvoz orožja in municije.

Italijanski nakupi petroleja v Ameriki

New York, 21. septembra. AA. Tu se mude pooblaščenici italijanske vlade, ki se razgovarjajo o dobavi nafte in petroleja v italijanske pristanišča vzhodne Afrike.

Pomorsko oboroževanje Amerike

London, 21. septembra. AA. «Daily Telegraph» priobčuje članek svojega stro-

kovnega urednika, ki trdi, da bodo začele Zedinjene države v januarju l. 1937 graditi 7 novih linijskih ladij po 35.000 ton ne glede na to, kakšno bo oboroževanje drugih pomorskih sil.

Ameriški radiotelegrafisti v Addis Abebi

Washington, 21. septembra. AA. Po poročilu mornariškega ministristva so včeraj štirje radiotelegrafisti odpotovali v Addis Abebo, da bodo skrbeli za redno radijske zveze med Washingtonom in Addis Abebo, če bi sedanja zveza prenehala delovati.

Amerika odločno za mir

Washington, 21. septembra. AA. Predsednik Roosevelt je sprejel ameriškega poslanika v Parizu Straussa, nato pa prejel ameriškega poslanika v predvojni Turčiji in državnega podtajnika v mornariškem ministristvu Henryja Roosevelta. Predsednik je razpravljal z njima o evropskem položaju.

Obenem je državni podtajnik Hull poslal ameriškemu društvu za mir poslanico, ki se jo razširila po radiju. V poslanici pravi Hull med drugim: Mistno, da se spori morejo urediti tako, kakor določa pariški dogovor, ki danes ne obvezuje nič manj pogodbenih strank kakor v času, ko je bil sklenjen. Vlada Zedinjenih držav bo tudi v bodoče izvajala svojo zunanjo politiko na podlagi Brandovega Kelloggovega pakta. Upamo, da bodo tudi druge države vodile svojo zunanjo politiko v duhu tega pakta, kakor so obljubile, ko so ga podpisale. V interesu miru sprejema ameriška vlada pazljivo razvoj italijansko-abesinskega spora in bo nastopila z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, da zaveže mir.

Nova cesta Ljubljana — Sušak

Uspešna intervencija delegacije odbora za gradnjo te važne ceste v Beogradu

Ljubljana, 21. septembra. Delegacija odbora za gradnjo avtoceste Ljubljana—Sušak gg. Ivan Jelac, predsednik Zbornice TOI, Gjuro Ružič (Sušak) in ing. M. Šuklje, je v dne 19. in 20. t. m. v Beogradu posredovala v zadevi odobritve trase za novo cesto iz Ljubljane do Sušaka. Dne 19. t. m. je delegacijo sprejel kraljevski namestnik g. dr. Ivo Perović, ki posveča osobito pažnjo težnjam po izgradnji naših luk ter njih zvezan z zaledjem. Delegacija je nadalje posetila gg. ministre dr. Antona Korošca, dr. Miho Kreka in dr. M. Vrbaniča, ministra trgovine in industrije.

Pri vseh je odposlanstvo akcijskega odbora našlo polno razumevanje za projekt ceste zveze Slovenije z morjem, kateremu se splošno priznava iz-

redna nujnost in velika važnost. V spremstvu g. dr. Marika Kožulja, bivšega ministra za gradbe, je slednjič naša delegacija obiskala sedanjega ministra za gradbe, ing. Miloša Bobića. Minister za gradbe je bil o predmetu še informiran po g. ministru dr. Kreku, ki ga je bila delegacija prejela dan preden za njuno intervencijo. Izjavil je, da je v smislu naše želje že odredil strokovno komisijo za revizijo predlagane trase. Tudi sicer je napovedal, da bo deloval za izgradnjo prometnih zvez v severozapadnem delu kraljevine s isto vsemogočjo po posveči prometnim potrebam obmejne južne pokrajine.

Delegacija je bila mnenja, da so izgledi za realizacijo projekta nove ceste Ljubljana—Sušak ugodni in da se ji dejansko bližamo.

Zahvala Nj. Vel. kralja Petra II.

Ljubljana, 21. septembra. AA. Na čestitke, ki jih je poslal ban dravske banovine za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II., je prejel od g. ministra dvora pismo naslednje vsebine:

Po naročilu Nj. kr. Vis. kneza namestnika, mi je čast zaprositi vas, da sporočite vsemu meščanstvu mesta Ljubljana in poverjene vam banovine Njegovo zahvalo za tople izraze vdanosti in zvestobe in za njih rodoljubni odziv ob priliki svečane proslave rojstnega dneva Nj. Vel. kralja. Minister dvora Milan Antić, s. r.

Najdba Amundsenovih zapiskov

Leningrad, 21. septembra. AA. Šef meteorološke postaje na rtiču Celjuskinu poroča, da je našel na Starkodanskem otoku zapiske Amundsenov in članov njegove odprave ter steklenico, izvirajočo od Amundsenove ekspedicije iz let 1918 in 1919. V steklenici so poročila o delovanju članov ekspedicije. Drug zapisek Amundsenov in njegove ekspedicije so našli na nekem otoku v bližini prejšnjega.

Potres na Japonskem

Tokio, 21. septembra. AA. Iz Hokodatu na otoku Hokaidu poročajo, da so tamkaj občutili hud potres.

Smrt vrlega akademika

Celje, 21. septembra. V petek ob 20.30 je umrl v celjski bolnici po težkem trpljenju na posledičnih vrstah možganske mrene v 73. letu starosti akademik Mirko Černigoi, eden pokojnega strojnika Černigoi. Pokojnik je bil rojen 3. maja l. 1862. V Trstu. Ob prevzema se je družina naselila v Celju, kjer je Mirko tudi maturiral, nato pa se je vpisal na juridično fakulteto ljubljanske univerze. Pokojnik je bil izredno značajan, odločen napreden in delaven mišlenik, ki se je v veliki ljubiteljski in vneto udeleževal v nacionalnih društvih. Bil je član tehnične odbora sokolske župe in Sokolskega društva v Celju, prosvetar celjskega Sokola, predsednik «Sloče», starejšinske organizacije «Sloče» in Celju in nekaj časa predsednik Društva jugoslovenskih akademikov v Celju.

Pogreb bo v nedeljo ob 16. iz mrtvačnice na mestnem pokopališču. Sokolska župa v Celju poziva svoje članke, Sokolsko društvo pa vse članstvo in mladino, da se udeležijo pogreba. Zbirališče je v nedeljo ob 16. na dvoršču mestne narodne šole v Celju. Celjska «Sloča» poziva članstvo, da se kompozitivno udeležijo Černigovejega pogreba in tudi celjski akademiki bodo polnoštevilno spremljali svojega tovariša na zadnji poti. Bilo mu spomina, preostali naši iskreno sožalje!

Naši rudarji za svoje pravice

Veliko rudarsko zborovanje v Krmelju — Katastrofa je neizogibna, če se položaj ne zboljša

Krmelj, 20. septembra. Dolenjski in belokranjski rudar, o katerem naša javnost prav redko in malo čuje, sta končno tudi povzdignila svoj glas, ko je za preteklo nedeljo lokalni odbor 11. rudarske skupine na splošno zahtevalo delavstva, ki so se v Krmelju na Dol. in Belokranjski pri Opatovcu v Beli Krajini. Boda v teh dveh rudarskih revirih ni nič manjše od one v Trbovljah in drugod, tu in tam glade na lojalne priroke se posreduje in je rudarsko delavstvo teh dveh revirjev tak pred katastrofo — pred dobesednim stradanjem —, ako se položaj v korist delavstva z najmanj zaslužnimi ukrepi takoj ne spremeni. In baš radi te bližajoče katastrofe je sicer mirni in do skrajnosti stisnjeni dolenjski rudar, ki je se do nedavna udano prenašal razne relikte in udarce proti svoji navadi glasno izgovoril v obrambo svojih pravic in zahteval, da se mu omogoči človeška dostojno življenje. Značilno za rudarje v teh dveh rudnikih je, da so do skrajnih mej mirno in potrpežljivo prenašali vse udarce, ki so zadnja leta padeli po hrbtu slovenskega rudarja in so pravičnim zahtevam in borbi za zboljšanje položaja svojih tovarišev drugod, le pazno sledili; saj bi pomenila zmagaz rudarskega delavstva v drugih revirjih znatno zboljšanje tudi pri njih. Ker so pa vsi napori delavstva in rudarskih organizacij zaman, priroke v rudarskih revirjih se slabšajo iz dneva v dan in ker je beda v Krmelju in Beli Krajini dosegla svoj vrhunec, se je zagnalo tudi delavstvo, ki je vsa leta sestradano hodilo križev pot slovenskega rudarja in z brezpriznanim potrpežljivostjo prenašalo svoje, ki se je le stopnjevalo in je danes na vrhu.

Nedeljsko zborovanje dolenjskega rudarskega delavstva v Krmelju je bilo sicer mirno, kakor je mirno po svoji naravi dolenjsko ljudstvo sploh, vendar pa so ob tej priložnosti ostre besede na račun neprestanega izigravanja rudarskih in te rešev. Po poročilu glavnega poročevalca strok. tajnika g. Rozmanja iz Ljubljane je bila na predlog člana krajevnega odbora g. Borovnjaka soglasno sprejeta in odposlana vsem pristojnim uradom ob obljabi do ministrstva rešitve, ki pravi:

Delavstvo je po svojih zakonitih zahtevah še ponovno opozorilo merodajne faktore na usodne posledice, ki jih trpe naši rudarji zaradi sistematičnega zapostavljanja slovenskih premogovnikov pri dobavi premoga državnim železnicom. Na današnjem zborovanju delavstvo novič daje izraz svojemu nezadovoljstvu in ogorčenju. Delavstvo premogovnikov v Krmelju na Dol. in Belokranjski pri Opatovcu, v Beli Krajini, ki sta last družbe: šentjanski premogovnik And. Jakl d. d., je zaradi zapostavljanja slovenske premogovne industrije posebno težko prizadeto. Ker so se dobave premoga državnim železnicom, ki je skoro edini odjemalec beležnih sortacij premoga, zni

žale skoro za 60%, je podjetje v istem razmerju reduciralo tudi delavstvo. Delo so izgubili vsi okoliški bajtari, tako, da je danes zaposleno samo še delavstvo, ki nima drugega, kakor par žuljavih rok in kvečjemu še kopico otrok. Oba rudnika ležita v krajih z izredno ugodno okolico, kjer ni nobene druge industrije, ki bi nudila zaposlitev. Zaradi tega je med rudarstvom nastala silna beda, ki težko obremenjuje finance še itak ubožnih okoliških občin.

Položaj še zapostavljene delavstva ni skoro nič manj obupen. Radi naglega padanja cen premoga so se znižale meze daleč pod eksistenčni minimum in ker se zaradi vedno manjših naročil še praznuje po 2 do 3 dni v tednu, ne zadostuje zaslužek niti za najkromnejše preživljanje, to še tem manj, ker mora delavstvo plačevati zaslužku neodgovarjajoče visoke očiščajne davke. Delavstvo odločno zavrača motivacije pod katerimi se mu odjeda zaslužek. Za vzrok znižanih dobav se navaja, da premog kvaliteto ne odgovarja. Ugotavljamo, da oba premogovnika že leta in leta dobavljata premog državi kva. litetno brez ugovora. Kot drugi vzrok se navaja, da je premog predrag. Istotako pa se uvaža v dravsko banovino na tisoče ton kvaliteto nič boljše. Vse to je premoga in na daljavo po več 100 km. Vsak lajik v gospodarstvu mora videti, da pride ta premog neprimerno dražji delavstvu trdno upa, da bo kraljevska vlada, ki si je postavila za cilj upostavljanje reda in pravičnosti, ukrenila vse, da nam omogoči vsaj najskromnejšo ekstenzo. e. tem, da upostavi dobave državnim železnicom za ta dva premogovnika vsaj na oni kvantum, kakor leta 1928.

Dalje delavstvo nujno opozarja kraljevsko vlado, kakor tudi vse merodajne faktore, na obupne razmere pri naših bratovskih skladnicah. Naše zadnje zatočišče po koljinski zavarovanje je neposredno pred polomom. Ker se uredba o sanaciji bratovskih skladnic ne izvaja, je naročeno glavni bratovski skladnici v Ljubljani, naj seže po svojih rezervah. V par mesecih bo katastrofa tu. Na zvišanje priepikov pri današnjih plačah ni misliti, pač pa bo treba misliti na znižanje neznesnih socialnih davkov, ki znašajo nad 25% kosma tega zaslužka, v poedinih primerih pa tu, di nad 50%. Zahtevamo, da se takoj ukaže predlog zastopnikov bratovskih skladnic ter izda zakon o ustanovitvi sklada za sanacijo pokojniških blaginjav brat. skladnic. Zahtevamo, da se izda zakon o minimalnih plačah. Upamo, da bodo merodajni faktori imeli razumevanje za naše pravične zahteve.

Kot svobodni državljani kraljevine Jugoslavije hvalimo da se nam omogoči vsaj človeka dostojno življenje. — Resolucija, ki smo jo navedli, prikazuje tako v vseh podrobnostih bedo rudarjev v šentjanskih premogovnikih, pa vsa dolenska in belokranjska javnost prikaže, da je v ugodne rešitve pravičnih zahtev sestradanih naših rudarjev. — Sky.

representativne igralce Ešterca, Lelčika 1 dr., ki bodo nastopili pri tej tekmi.

Tekma med SK Primorjem in »Sparta« ima zgolj propagandni značaj, da bo imela naša športna javnost priložnost videti lepo, tehnično dovršeno nogometno igro dveh najboljših klubov Ljubljane in Zagreba.

Tekme bo sodil st. Jakšič iz Zagreba, ki je v splošnem znan kot najboljši sodnik v Zagrebu.

Zagrebanji se pripeljejo v nedeljo do polne ob 9. uri, dotim dopeta SK Primorje in SK Kovinar šele s popoldanskim vlakom ob 16. uri.

Te športne prireditve obstajajo hiti zelo zanimive, zato vlada na nje v dolni zlasti med športno mladino največje zanimanje, saj v naši dolini le redko gostujejo tako odlični klubi, kakršna sta »Sparta« in ASK Primorje.

Velika vaja trboveljskega gasilstva

Trbovlje, 19. septembra. Danes ob 16. uri je rudniška sirena na Gvidi pričela dajati znamenja, da je nekje izbruhnil požar. K sreči pa ni nikjer gorelo, marveč so gasilke čete Trboveljskega gasilstva v Klek priredili veliko kombinirano vajo na Vodah. Zamišljeno je bilo gašenje in reševanje šolskega poslopja na Vodah za slučaj bombnega napada iz zraka, potresa ali povodnji. Vajo je vodil poveljnik rudniške gasilke čete g. Rozman, ki je premišljeno in vzorno izvršil naloženo mu težko nalogo.

Medtem, ko se je gasilstvo po vzburi zbiralo, je učiteljstvo vodenske šole v popolnem redu spravilo več sto otrok v 2-3 minutah iz vseh nadstropij in pritišila na prosto. Deloma so otroci zlasti deklice šle na prosto po stopnicah, večina fantov pa se je spustila po vrhah iz prvega in drugega nadstropja na šolski vrt, pogumnejši so se pa vrgli iz drugega nadstropja kar v rešilni prt, ki je bil razprostrti pritišlju. — Vse reševanje šolske mladine je bilo izvršeno v najkrajšem času in v zgledni disciplini in v redu.

Baš, ko so poslednji otroci zapuščali šolske prostore, je pridrvelo že rudniško gasilstvo z brigadami in ostalim orodjem na požarišče. V hipu so postavili lestvo, zabrnili so motorji brigad in že v naslednjem trenutku so mogli curki vode obilavi visoko poslopje šole. Tako je rudniška gasilka četa v 4 minutah po vzburi že brigala požarni objekt. Nekaj minut nato pa sta privozili na požarišče tudi tri tržka in kleska gasilka četa, ki sta nemudoma stopili v akcijo ter že po 8 minutah (računano od trenutka vzbune) dali vodo. — Vsega je stopilo v akcijo 78 gasilcev z 4 motorjima. Gasilci so nastopili tokrat prvič z najmodernejšimi reševalnimi pripravami, med drugim tudi z maskami proti dimu in plinu.

Ta vaja je pokazala, da je naše gasilstvo tako tudi najtežji nalogi. Videli smo zlasti vzorno disciplino in odlično tehnično izvežbanost vsakega posameznika, zlasti pa odlično strokovno znanje gasilske službe strani poveljnikov.

Vaji so prisostvovali rudniški ravnatelj g. Inž. Loskot kot predsednik rudniške gasilske čete, obratovodja zunanega obrata g. Widra in župni načelnik g. Guček. S to veliko vajo so zunanje vežbe in vaje gasilstva v letošnjem letu zaključene.

Z Jesenic

— Sport: Jutri bo gostoval na Jesenicah SK »Svoboda«, ki bo ob 16. uri prvenstvo nogometno tekmo na igrišču »Bratstva« z enajstoročje »Bratstva«. Pričačuje se zelo zanimiva borba, ki bo pritegnila vse prijatelje športa na to prijazno igrišče.

— Kolesarjenje po šetališču. Kljub temu, da je Prešernova cesta dovolj široka za vozila vseh vrst, se še vedno najdejo brezobzirni kolesarji, ki vozijo po šetališču ob tej cesti. Tudi v času ko se ljudje vračajo s postaje, cerkve ali iz tovarne, se nekateri brezobzirneži producirajo po tem šetališču in vznemirjajo množice sprehajajočih s svoimi ekstravagancami. Čas bi že bil, da bi se gotovi ljudje seznanili s cestno policijskimi predpisi, prosimo pa tudi varnostne organe da v tem primeru napravijo red.

— Huda borba za delo in zaslužek. V zadnjem času je bilo v tovarni KID na Jesenicah in na Javornikih sprejetih večje število pomožnih delavcev, ki so čakali na sprejem več mesecev ali celo let. Za sprejem v tovarno se je med prosilci bila huda zakulisna borba, kar je umljivo. Zaslužka potrebnih so več ali manj vsi, prosilci pa je okrog 1.400, sprejetih pa je bilo okrog 40. Med prosilci so poleg silovito tovarniških delavcev tudi številni brezposelni trgovski in obrtniški pomočniki, zasebni nameščenci, absolventi meščanskih šol ter kmetjski sinovi, ki so prišli na Jesenice za delom iz raznih krajev Slovenije, a ga žal niso in tud zlepa ne bodo našli, ker jih je preveč možnosti zaposlitve so pa silno majhne.

Iz Ptuj

— Vdova po živem možu. Približno pred devetimi leti se je napotila za kruhom v Francijo M. M., ki je imela takrat z možem Francem dva otroka. Kmalu je ta došla iz domovine obvestila, da ji je mož umrl, in vsa leta ga je objokovala. Po devetih letih jo je obšlo domotožje in zahotelo se ji je domov. Nekega dne se je vrnila z otrokoma v Ptuj ter na policijski informirala o moževem bratu Jakobu. Na policijski so ji pa povedali, da nimajo v seznamu M. Jakoba, marveč M. Franca. Zena je vsa presenečena vzdiknila: »Saj to je moj mož, ki je že pred devetimi leti umrl. Vsa vesela se je napotila na dom svojega moža, ki pa ga je našla v objemu druge žene, s katero baje niti ni poročena. Kaj bo žena ukrenila, se ne ve, vsekakor pa s tem ni zadovoljna, da je bila devet let vdova po živem možu.

— Velika tatvina. Nedavno so neznani vlomilci vlomili na podstrežje hišnega lastnika g. Brečiča Alojza, trgovca v Ptuj ter odnesli na škodo stranke sodnika g. Stefanciosa Franca več obleke, obutve in raz-

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

visti skrajnej na prazen želodec čašo

r rranz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za sod. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

ne druge predmete v skupni vrednosti okoli Din 1.200. — Zadeva je bila javljena policiji, ki išče tatove.

— Obrtno gospodarska razstava za Hlavoze in Slovenske gorice bo otvorjena dne 28. t. m. v Ptuj. Na razstavnem prostoru, ki obsega nad 600 m², se vrše zadnje priprave. Vsi razstavnici prostori so že oddani. Bo to ena največjih gospodarskih razstav, kar jih je bilo kdaj v Ptuj. V veliki dvorani »Društvenega doma« bo oddelek za kmetijstvo, oddelek za čebelarstvo, na galeriji pa bo oddelek našega obrtništva. V obširni kleti pa se bo predstavilo naše odlično vinogradništvo s pristnim »halozinom«. Lovska razstava bo v vseh prostorih Narodnega doma, plemenska živina pa bo razstavljena na sejmščini. Razstava bo nudila obiskovalcem mnogo zanimivosti in je vredno, da si jo vsakdo ogleda. Zavarovana je tudi že znižana voznina.

Iz Trbovelj

— Pojav svinjske kuge: V Hrastniku, Prepretnem, Studencih, Sv. Marku in Sv. Juriju pri Bregu se je pojavila v večjem svinjska kuga. Postoji nevarnost, da se ista razširi zlasti na sosednje kraje in občine. Zato opozarja sresko načelstvo v Laškem svinjerejce, kakor tudi vse prebivalstvo na nevarnost uvoza bolezni. Nad navedenimi kraji je uvedena najstrožja zaporja in je prepovedan vsak uvoz in izvoz svinj, kakor tudi svinjskega mesa. Dalje je prepovedano v navedenih krajih klanje bolnih svinj in razpečevanje takega mesa, ker se s tem kuga najhujše razširi.

— V Planine: Le še redke bodo letos lepe nedelje, zato se pripravlja staro in mlado v naši dolini, da naskoči prihodnjo nedeljo naše lepe planine. Lepo vreme daje upanje, da bo res pravi užitek prebiti nekaj prijetnih uric v lepi, sončni planinski naravi. Večina prebivalstva se j za to nedeljo odločila za Sv. Planino, kjer želi prisostvovati otvoritvi novega planinskega hotela »Anas«. Lastnik hotela je povabil k otvoritvi tudi številne goste iz oddaljenih krajev, urednike raznih listov, i dr. za učinkovito redamo pa je skrbel tudi v rudarskih revirjih samih, tako da obeta biti, če se medtem vreme ne poslabša, v nedeljo na Sv. Planini ljudi ko lista in trave...

HALO! HALO!

Val v Krmo na Aleksandrovo cesto 5. Prispela je nova portugalska ter dalmatinska, štajerska in dolenska vina. Vsak dan krvavice, počenice, pečeni prašički na raznih, raznih, čevapčiči, pristna turška in arabska kava. Čez ulico vsa vina 1 Din. ce. neje. Novo otvorjeni gostilniški salon. Prepričajte se in zadovoljni boste.

Vljudo Vabi Krmar

Iz Metlike

— Nogometna tekma. V nedeljo so naši nogometaši tekmovali v Kandiji pri Novem mestu. Končni rezultat igre je bil 3:0 v korist kandijevih nogometašev, ker je naš klub nastopil z zelo neizvežbanimi močmi. Naše moštvo je z veliko poštrevnostjo sicer skušalo rezultat izenačiti, vendar pa ni uspelo ne v prvem, ne v drugem polčasu, ko smo videli veliko utrujenost Metličanov. Jutri ob 15. bo pa gostoval v Metlici karlovaški športni klub »Konkordija«. Ker bo domači športni klub k igri pritegnil tudi nekaj starejših, preizkušenih igralcev, se obeta prav dobra in napeta igra.

— Saljiv večer. Pod okriljem domačega društva Rdečega križa je v nedeljo gostovala v Metlici skupina sedanjih in bivših članov ljubljanskega Narodnega gledališča. Nastopili so s kupletii, saljivimi točkami in klavirskim sporedom, ki ga je izvajal g. Vladimir Kumar. Prihujljena naša umetnika g. Danilo in Povše sta bila toplo sprejeta, škoda le, da je bil obli zelo slab in je bila že itak majhna dvorana na pol prazna. Ta prireditve je ponovno pokazala, kako velika stiska za denar vlada v naših krajih, vendar pa smo pogrešali marsikoga, ki bi večer lahko obiskal in tako podpril plemenite čitje Rdečega križa.

Iz Radeč

— Vse čitatelje »Slovenskega Naroda« opozarjamo, da dobe list v trgovini Valerije Haller že istega dne, ko izide ob pol petih popoldne. Stalni naročniki »Slovenskega Naroda«, ki žele, da dobe »Slovenski Narod« že istega dne, naj sporoče to po dopisnici upravi. Dobili ga bodo prav tako pri gđ. Valeriji Haller Radeče št. 47.

— Velikanski promet na potniških vlakih je bil v nedeljo. Zato so imeli vlaki velike zamude. Zagrebški potniški vlak je imel v nedeljo jutrujo 90 min. zamude proti Ljubljani. Dasi je vozil še en poseben vlak iz Maribora proti Ljubljani, so bili vozovi vsi prenatrpani.

— Pred vinko trgatvijo. Letošnja vinska trgatve bo v nekaterih krajih prav zadovoljliva. Grozdja je posebno veliko na Brunku in Brunski gori, dočim je napravila pomladni slana na Jelovem, Svibnem in Zebniku precejšnjo škodo. Slana je pomorila mladike, ki pa so se obrale kasneje le ponekod, zato je škoda prav občutna. Domačini na Brunku pa zatrjujejo, da že dolgo ni bilo tako dobre letine za vinko trto. Ako bo trajalo solno vreme še ualje, obeta biti srodzide zelo sladko, vino pa močnejše

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sobota, 21. septembra. Katoličani:

Matčev

Jutri: Nedelja, 22. septembra. Katoličani:

Tomaž Vil. Celimir.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Gospoda Golovljevi

Kino Ideal: Pripovedke o pomladi

ZKD: »Pesem pomladice o pomladi v Matici

Kino Sloga: Poljska kri, glavni film, ob

14.15 matineja Don Quichotte (Saljapin)

JUTRIŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Gospoda Golovljevi

Kino Ideal: Pripovedke o pomladi, mati-

neja ob 10.30. Dva srca — en utrip,

ZKD: »Pesem pomladice ob 11. dop. v Matici

Kino Sloga: Poljska kri, matineja Don

Quichotte (Saljapin) ob 10.30.

Združenje gledaliških igralcev, sekcija

Ljubljana, občni zbor ob 10 v opernem

gledališču.

Zmajev steg skavtov v Ljubljani. Občni

zbor ob 10 v dvorani OUZD.

Primorje: Ilirija ob 16. na igrišču Primor-

ja.

DEZURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Leustek, Resljeva ce-

sta 1, Bahovec, Kongresni trg 12 in Nada

Komotar, Vič — Tržaška cesta.

SOKOL

— Sokolsko društvo Ljubljana III. obvešča telovadilce članstvo, naraščaj in deco da prične redno sistematično telovadbo vseh oddelkov s 1. oktobrom t. l. Razpredelba oddelkov in telovadnih ur se bo naznačila pravčasno. Priglasite novega članstva sprejema društveno načelstvo ob 25. do 30. t. m. med 18. in 20. uro v tajništvo na letnem telovadišču ob Tyrševi cesti, isto tam in ob istem času se vrši vpisovanje naraščaja in dece. Kdor hoče telovaditi naj ne zamudi priglasa oziroma vpisa, ker se načelstvo na poznejše prijave iz tehničnih razlogov ne bo oziralo. — Uprava.

— Sokol I, Ljubljana-Tabor sporoča, da se bo oddelji vršila redna telovadba vseh oddelkov v telovadnici po temle razporedu: Torek in petek ob 18-19. ure ženska deca, ob 19-20. ure moški naraščaj, ob 20-22. ure člani. Ponedeljek in četrtek ob 18-19. ure moška deca, ob 19-20. ure ženski naraščaj, ob 20-22. ure člani. Članstvo, naraščaj in deco, kakor tudi njihove starše opozarjamo na sklep, da se bodo sprejemali li deca, naraščaj in članstvo v telovadnici samo do 15. oktobra t. l. Po tem datumu prednjački zbor ne bo sprejel v telovadnico nobenega novega telovadca. Istotako opozarjamo starše, da bomo sprejemali k moški in ženski deci le tiste, ki se bodo vpisali v spremstvu staršev. Vpisovanje novih telovadcev in telovadec se vrši torej pri posameznih oddelkih pred telovadno uro samo do 15. oktobra t. l. Zdravilo! Prednjački zbor Sokola I, Ljubljana-Tabor.

Iz Poljčan

— Zanimiv in pester športni dan priredi jutri tukašnji SK Boč. Poleg domačega moštva bomo imeli priložnost gledati ta dan še 3 goste: SK Store, SK Konjice in SK Adria (Podbrežje Maribor). Slednji pokloni ob priložki 5 letnice obstoja zmagovalcu tega dne jubilejni pokal, za katerega se bo do borili SK Konjice: SK Boč, SK Adria SK Store. Oba zmagovalca se končno pomerita še v finalni tekmi. Začetek bo ob 18. uri. Domači klub ima ugodne šance, saj je v zadnji tekmi pretrelo netočno izšel proti SK Konjice kot zmagovalec z 8:3. Pokal bo izročan zmagovalnemu moštvo slovesno na sledeči večerni zabavi v hotelu Baumann.

Radioprogram

Nedelja 22. sept. 1935. 7.30: Pridobivanje čistega in zdravega mleka. (Pavlica Franjo). 8.00: Čas, poročila, sporod. 8.15: Jutranji koncert: 1) Radijski orkester, 2) Vijočinski koncert g. Marceja Veklet: 9.45: Versko predavanje (p. Valerian Učak) 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice 11.00: Prenos promenadnega koncerta vojaške godbe (iz oktobra na palači Lj. kred. banke) vmes pravljice iz stare Indije (g. Danilo). 12.30: Čas, obvestila, sporod. 16.00: Polka je ukazana (plošče). 16.15: Za našo gospodinjno: O sadju (gđc. Travrnova). 16.30: Naša pesem. 1) Pevski zbor »Cankar«; 2) Radijski orkester; 19.30: Nac. ura. 20.00: Čas, poročila, sporod. obvestila. 20.15: Poslušajmo Lucienne Boyer (plošče). 20.35: Uvod v prenos. 20.45: Berlioz: Faustovo pogubljenje (prenos iz Turina). — 22.00: Čas, poročila, sporod.

Ponedeljek, 23. september 12.00: Odlomki iz zvočnih filmov (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13.00: Čas, obvestila. — 13.15: Klavirski sol. koncert na ploščah. — 14.00: Vreme, borza. — 15.00: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna). — 18.20: Saksofon solo (plošče). — 18.40: Načrt naše drame za bodočo sezono. — 19.00: Čas, poročila, vreme, sporod. obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20.00: Pesem in pesi! 1) Tamburaški orkester; 2) Fantje na vasi; 3) Radijski jazz. — 22.00: Čas, vreme, poročila, sporod. — 22.15: Venčki lahke glasbe, Radijski orkester.

S P O R T

Motociklistična dirka na ljubljanski Grad

Ljubljana, 21. septembra. Mnogo čitamo o transportnih oddelkih italijanske vojske v Abesinijo, obširna so poročila o močnih motoriziranih vojskih oddelkih na zadnjih francoskih manevrih. Nemčija vikluje protestom sosednih držav povsod uveljavlja železnega konja a tudi Čehoslovanska armada ne senezanja svojih »ekodolnih zavodov«.

V Jugoslaviji do nedavna nisimo čuli mnogo o tehnični izpopolnitvi armade, pač pa so se pojavila motorna vozila na raznih javnih in civilnih področjih n. pr. rešilni avtomobili, gasilni avtomobili z motornimi brigadami, poljejski avtomobili in motorna kolesa (Ljubljana, Zagreb, Beograd), avtomobil, motorna kolesa drž. cest. nazorniki, potni motocikli s priklopi, trgovski svet z avtom in motorjem ter razni športniki in »športnik« s sociusom ali brez njega.

Odkar so znižani davki na motorna vozila, je njih promet narasel v Sloveniji, katero pa to kmalu prekosli Beograd. V prestolnici se je izredno dvignilo posebno število motociklov »Belamag«, ker so boljše ceste a deloma, ker je poraba pogonskega kuriva z motociklom manjša. Nenavaden porast prometa motociklov beleži cesta Književac-Niš, s porastom prometa se je znatno povečalo tudi število nezgod, ki jih povzročajo po večini premalo izvežbanj vozači poleg »pešev« zelo koristno na skupno varnost bi uveljavile posebne učne ure, kot so jih uvedli v nemških in italijanskih mestih za mladino. Na križiščih se solarjem pojasnjuje nevarnost in opozarja na vse varnostne ukrepe. Tudi motoristi in avtomobilisti so spoznali, da je dobro včasih priti na skupne sestanke v klubih, kjer se čuje in vidi mnogo poučnega, dobe mnogi praktični nasveti glede načina vožnje, mazanja motorjev in splošnih po prav vozila. Pouk se dobi največ od ljubiteljev prave športne vožnje, ki audi užitek gledalcu, a vozaču nosi priznanje, da se krepil v odpornosti in zmoglosti obvladavanja železnega vozila. Vsi javni faktorji radi podpirajo športni napredek motorizma, ker jim zamore leti po potrebi skuhiti kot resna pomoč.

Za prihodnje leto pripravlja tuk. Avtomobilski klub kralj. Jugoslavije veliko mednarodno avtomobilsko dirko na ljublj. Letos je priredil ing. Viktor Hugo par krasnih nepretrganih voženj Berlin—Zagreb, Ljubljana—Zagreb, Ljubljana—Zagreb—Beograd (9 ur 23 min.), ing. Bloudkov mali »Triglavl« v črni na smarjni zori in na Lovčnem v črni gori l. t. d.

V Beogradu vzbuja veliko zanimanje motociklirka na Topčičkovo brdo. Letos je podelil Nj. Vis. knez namestnik Pavle krasen erbrn pokal za zmagovalca. Zagrebčani imajo krasno zapmo motociklirka. Še »Bramore« in priredijo napeto me-

stno dirko na visoki in vijugasti Vančinih ulici.

Ljubljana je pred leti imela kader motosportnikov na dirkalšču v D. M. v Polju in dve dirki na ljubljanski grad. Pozneje so nam ostale samo ljubeljske dirke, ki jih pa radi velike daljave more posetiti le omejeno število publike.

Agilni železničarski SK. Hermes, ki je lani osnoval motosekcijo in zgradil moderno zaprto dirkalšču, ima namen letos prirediti malo gorsko dirko na ljubljanski grad s Karlovske ceste. Dovoljna cesta bi morala biti v tem primeru zaprta za promet, a ljubljancem bi imeli priložnost videti gorsko borbo vseh kategorij motorjev v neposredni bližini. Upamo, da bodo odlični čimtelji mladi delavni klub pravino razumeli in lovili, da se v Ljubljani priredi ta zdrava revija motociklističnih sil.

Nedeljske sportne prireditve v Trbovljah

Prvak trboveljskega nogometnega okrožja SK. Amater priredi v soboto, 21. in nedeljo 22. t. m. v naši dolini veliki športni mitino, ki obeta biti po svojem sporedu ena najzanimivejših športnih prireditev v letošnjem letu v tukašnjem revirju. SK. Amater je namreč povabil v goste prvaka zagrebškega nogometnega podsaveza SK. Sparto in kombinirano ligo moštvo SK. Primorje iz Ljubljane, razen tega pa pride v Trbovlje tudi še SK. Kovinar iz Jesenice, ki je znan kot eden najrenomiranejših športnih klubov Gorrenjske.

Tekmovalo se bo za prehodni pokal g. inž. Debelaka in za pokal, ki ga podari predsednik SK. Amaterja

Na željo cenjenih odjemal-
cev je dospela za jesensko
sezijo večja pošiljka

POPPER-ČEVLJEV

Cene so znatno znižane.
Na ogled zaloge vabi

J. C. MAYER - LJUBLJANA

Stritarjeva ulica.

DNEVNE VESTI

Kralj boter, devetemu sinu. Nj. Vel. kralj Peter II. bo po svojem zastopniku polkovniku Gustovici jutri za botra devetemu sinu kmetu Mladena Takomiroviča iz Trpinja, brez Vukovar.

Zračno zvezo Sušak-Dubrovnik bodo vzdrževali Čehi. Včeraj jutraj se je vrnila iz Dubrovnika v Split velika češkoslovaška amfibija, s katero je prispele generalni direktor češkoslovaške državne aerolinije ing. Stoček, naš polkovnik Trakulič, načelnik oddelka za civilno letalstvo v vojnem ministrstvu, ter trije češkoslovaški piloti. Amfibija je bila na poskusnem poletu, ki se je dobro obnesel in zato bo češkoslovaška prihodnje leto redno vzdrževala zračni promet na progi Sušak-Dubrovnik. Amfibije začno letati že 1. januarja 1936. Tako dobimo končno zračno zvezo na našem Jadranu. Letala se bodo ustavljala redno na Sušaku, Splitu in Dubrovniku, po potrebi pa tudi na Rabu, v Hvaru, Korčuli in drugih večjih letoviščih. Iz Prage bo odhajalo letalo vsak dan ob 7. na Sušaku bo okrog pol dne, v Splitu okrog treh, Dubrovniku pa med 4 in 5 uro popoldne. Iz Dubrovnika se bo vračalo ob 7 jutraj in ob popoldne v Pragi. Cesar sam ni mogel, bodo opravili naši prijatelji Čehi.

Nova komisarija za pregled izvoznega sadja. Za nakladalne postaje Rogaske Slatine-Rogatec in Sv. Rok-Lupinjak je imenovan za komisarja banovinski ekonom v zdravilišču Rogaska Slatina Fran Novak, za nakazovalno postajo Ptuj pa upokojeni sreski kmetijski referent v Ptuj Josip Zupanc.

Mladina je naša bodočnost; zavisi pa od nas, kakšna bo bodočnost, od tega, kako bomo vzgojili mladino. Ponosni smo biti na armado mladih jadranskih stražarjev ob slavništvih dnevi Jadranske straže. Če bo mladina vzgojena tako, da se bo zavedala velikega pomena morja za našo ožotico, smemo upati v boljšo bodočnost. Zato pa je dolžnost vzgojiteljev, da popeljejo šolsko mladino na jadransko razstavo. Naš Jadranski moramo predvsem dobro poznati, da se bomo zavedali, kako srečno lego ima naša država in da nam morje lahko neizmerno koristi. Jadranska razstava nudi popolno sliko o našem Jadranu, obsega vsa področja, od znanosti, preko primoranih ved, trgovine do vojne mornarice. Vstopnina je zdaj prav neznatna, za di-jake, odnosno štolarje po 1.- Din, ako pridejo v skupini.

Odvetniška vest. Odvetnik v Ljubljani dr. Marko Natlačen je bil 11. septembra odpovedal izvršnji advokature. Za njegovega začasnega namestnika je imenovan odvetnik v Ljubljani dr. Josip Voršič.

Težko boste presodili, kaj je najzanimivejše na jadranski razstavi, ki je podaljšana do vključno nedelje, kjer se vam nudi toliko poučnega in zanimivega kakor še na nobeni naši kulturni razstavi ne. Eno največjih zanimivosti razstave je pa nedvomno izredno velik podzemeljski bazen za sladkovodne ribe. V njem so razstavljene ribe orjaki, ki žive v pritokih Jadranskega morja. Obiskovalci so si ogledovali med velesejemskimi dnevi prav tako z velikim zanimanjem rečne ribe, kakor mor-ske. Saj so pa tudi razstavljene res pravi orjaki, kakršni ne pridejo pogosto pred oči niti izkušnemu ribiču. Mnogo boste zamudili, če si ne boste ogledali teh rib, saj že samo ta del razstave zasluži, da se pridružite na jadransko razstavo. Čas hiti ne zamudite!

Planinskiške kočje osrednjega društva SPD so redno oskrbovane do vključno nedelje 22. t. m. Uvedba weekend.voznih listkov omogoča planincem obisk planinskih postojank od sobote na nedeljo ob zmer-nih izdatkih za vozovino. Od ponedeljka 23. t. m. dalje bodo zaprte: Krekova koča na

Ratitovcu, Orožnova in Malnarjeva koča na Črni prsti, v Julijah Alpa Staničeva koča, Aleksandrov dom, Vodnikova koča in Koča pri Triglavskih jezerih, v Kamniških planinah Češka koča pod Grintavcem, Čojzova koča in Koča na Kamniškem sedlu. Do prihodnje nedelje 29. t. m. bodo še oskrbovani: Triglavski dom na Kredari-ci, Spodnja koča na Golci ter Erjavčeva koča, ki pa bo nato oskrbovana ob sobo-tah, nedeljah, praznikih in dnevih pred prazniki. Aljažev dom v Vratih bo izlet-nikom nudil vsa oskrbo do 6. oktobra. Krasen je izlet mimo Peričnika skozi pi-sane gozdove v jesenski obleki. Nadalje in stalno tudi preko zime bodo oskrbova-ne postojanke: ob Bohinjskem jezeru »Sv. Janez« in »Zlatorog«, ki bo važno izhodišče k novemu planinskemu domu na Kom-ni; Dom na Kravcu in Koča na Veliki Planini ter dom v Kamniški Bistrici, kjer se bo vršil 6. oktobra slavnostni ogled no-ve pešpoti.

Senzacionalna aretacija v Beogradu. Včeraj je zbudila v Beogradu veliko sen-zacijo aretacija sina generalnega zastop-nika Adlerjevih pisarnih strojev Jakoba Kranjca, znanega, lahkomiselnega mlade-niča, ki je rad razmetaval denar po barih in delal dolgove. Oče ga je hotel spraviti na pravo pot pa ni šlo. Fant se je spozna-bil končno tako daleč, da je pomeval, da nar in hotel je ubiti svojega očeta, ta je pa obvestil državno tožilstvo, ki je dalo nevednega sina aretirati.

Plemenski sejem rodovniške govedi pinegavske pasme v Ormožu. Dne 26. t. m. priredi banska uprava dravske banovine plemenski sejem za ormoško cikasto (pine-gavsko govedo) na sejmišču v Ormožu in sicer dopoldne. Na sejem bo prignane lepo število dobre plemenske živine, osobito plemenskih bikov v starosti od 5 mesecev do 2 let. Zato je dana lepa prilika za na-bavo dobre plemenske živine, na kar opo-zarjamo zainteresirane. Vse nadaljeve infor-macije se dode pri zvezi selekcijskih društev v Ormožu.

Ko si boste še te dni ogledovali jadransko razstavo, si skrbno ogledajte vse, ker je razstavnega gradiva izredno mnogo in lahko prezrete največje zanimivosti. Zna-vo vam je, da je razstavljenih okrog 7000 predmetov in slikanih zasluzi, da mu po-svetite vsaj trenutek. Ob nekaterih reli-efah so pa stali ljudje po cele ure ter so v duhu potovali po lepi Dalmaciji. Spo-mini na dneve, ki jih preživimo na morju, so najlepši in vsak rad poroča zopet tja vsaj v duhu. Razstava je tudi tako popolna da ti nudi jasno sliko našega Jadrana, čeprav še nisi imel prilike videti našega le-pega morja, in ti zbuja željo, da bi ga vide-l vsaj enkrat. To je tudi geslo razstave od-delek Jadranske straže, da mora vsak Ju-goslovani iti vsaj enkrat na morje. In prej ali slej se vam bo nudila prilika, da boste videli morje, nikdar več pa najbrž ne boste imeli prilike, da bi vdol jadransko raz-stavo, ki je podaljšana samo za tri dni.

Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 76 z dne 21. t. m. objavlja uredbi o ustroj-ju ministrstva za pošto, telegraf in telefon, naredbo o ugodnostih za opravljanje obra-ta brez stalnega bivališča za prebivalce ne-katerih vasi primorske banovine, odločbo o dopolnitvi točke 4 občnih opazek k 15 delu uvozne carinske tarife, odredbo o do-polnitvi odredbe o postavitvi komisarijev za pregled izvoznega sadja, odločbo o se-jemskih in tržnih pravicah v srezu Logatec objave banske uprave o pobiranju občin-skih davščin, objavo o naknadni razpore-ditvi poslov pri državnem svetu in razne objave iz »Službenih Novin«.

Izletniki na Dolenjsko opozorjamo, da se vedno vozi izletniški vlak, ki odhaja iz glavnega kolodvora ob 6.10. Ta vlak bo vozil do 6. oktobra. Vrača se tudi kot izletniški vlak zvečer znatno pozneje ka-kor navadni vlaki ob delavnikih.

Klub likovnih umetnic odpravi jutri v Zagrebu v uau. 14. 12. 1 paviljono svojo raz-stavo pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kra-ljeve Marije, ki se za delo naših likovnih umetnic posebej sanima. Klub ima 81 član-ic po vsej državi, med njimi 11 Slovenk pod vodstvom Anice Zupance Sodičkove.

Nekateri vlagatelji bivše pošte hranil-nice na Dunaju ne vedo za naslov dru-štva, ki si je nadelo nalogo poskrbeti, da pridejo prisadeti do svojega denarja. Dru-štvo naj ustreže njihovi želji in jim potem našega lista sporoči svoj naslov.

Vreme. Vremeška napoved pravi, da bo stalno čez dan jasno in toplo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Skopju 26, v Mariboru in Ljubljani 22, v Zagrebu 21, v Ljubljani 20,6, v Beogradu 16, v Sarajevu 14. Davi je kazal barometar v Ljubljani 770,8, temperatura je znašala 11.

Letalska nesreča na Javorju. Včeraj okrog 17. je prihitel neki kmet iz Javorja v Litiijo in povedal, da je pod vasjo De-peče, ki je kake štiri ure hoda oddaljena od Litiije, treščilo na tla letalo. Iz Litiije se je odpeljal na Javorje zdravnik dr. Orel. Letalo se je skoraj popolnoma raz-bilo, dočim sta dobila letalca samo lahke poškodbe. Zdravnik ju je obvezal, potem pa sta bila prepeljana v Ljubljano.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4, 7. in 9¼ zvečer
jutri ob 3, 5, 7. in 9¼ uri
CLAIRE FUCHS poje v operi
PRIPovedKE O
POMLADI
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.
V nedeljo ob ¼ 11 matineja
DVA SERCA - EN UTRIP
Vstopnina 3.50 Din.

Ubil se je, ker ni imel komu zapustiti premoženja. Da, tudi taki čudeži se go-de na svetu, čeprav je na drugi strani revščina vedno večja. Včeraj se je obesil v Luci bizu Samobora premožni kmet Nikola Vor-kić, znan kot velik skopuh. Moč je tudi rad pil, pa se mu je zdelo škoda denarja za pijačo. Zato je sklenil opustiti jo. Bil je vedno bolj potr in zadnje čase je pra-vil, da si bo koncal življenje, ker nima ko-mu zapustiti svojega velikega premoženja.

Strašno krvprolitje zaradi zemlje. Včeraj jutraj je prišlo v gozdu pri Kaštelu občina Zlatar do strašnega krvprolitja med pobratoma Milanom Zeničem in Stje-panom Kramarjem. Brata sta samo po ma-teri in že dolgo sta se prepirala zaradi zem-ljišča, ki sta ga hotela imeti oba. Tudi tožarila sta. Včeraj je počakal Stjepan svojega pobrata v gozdu in ustrelil je nanj desetkrat z revolverjem. Po prvih strelih je potegnil tudi Milan revolver in dvakrat ustrelil predno se je zgrudil. Ranil je svo-jega pobrata težko, sam je pa kmalu iz-dihnil.

Dve hudi nesreči. Davi so prepeljali v bolnico 39 letnega posestnika Tomaža Bokala, doma iz Laz 5, ki so se mu sple-šili konji. Padel je pod voz, ki je šel sple-zen in je doblil hude notranje poškodbe, ves je potolčen po glavi, po rokah in no-gah. Njegovo stanje je resno. 23 letna služkinja Julka Jakoš je jutraj okrog 8. blizu Sv. Kristofa padla s koleasa tako ne-srečno na glavo, da si je pretresla mož-gane in nezavestna obležala. Reševalci so jo prepeljali v bolnico.

Najlepši modeli moderne damske konfekcije pri
PAULIN, LJUBLJANA
Kongresni trg 5.

Iz Ljubljane

Iz Sočani, Sočanke in prijatelji društva »Soček«. Prireditveni odesk društva opozar-ja vse člane in prijatelje, da priredi SK Polž drevo na Polževem nad Višnjo goro volik lov na polhe. Videli bomo, kako se nastavlja polhom in kako se te ljubke živalice, ki jih poznamo meščani večinoma samo po polhovkah, v nastavljenosti pasti lo-ve. Kdor bo hotel, bo lahko tudi pokusi-l okusno polhovo meso, drugi bodo pa imeli na razpolago pečen krompir in koruzo, se-veda pa tudi vse, kar premore dobra kuhinja. Za ta izlet se zberemo drvi ob 19 na kolodvoru. Kdor pa ne more na izlet danes, naj pride jutri z jutranjim dolenjskim vlakom na občni zbor SK Polža. Da-nes se odpeljemo ob 19, jutri pa ob 6.10. z glavnega ali ob 6.18. z dolenjskega kolo-dvora. Pokažimo tudi mi, da znamo ceniti

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124
Danes velika umetniška senzacija!
V. R. GARDIN
slavni hudožestvenik kot »Juduška« v rusko-sovjetskem velicfilmu
GOSPODA GOLOVLJEVI
Največja filmska drama vseh časov.
Predstave danes ob 4, 7¼ in 9¼ uri.
jutri ob 3, 5, 7¼ in 9¼ uri
Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13.
Rezervirajte vstopnice telefonski.

necobično in vztrajno delo SK Polža, na-menjeno naši lepi Dolenjski.

Občutljive obleke niso več luksus, ker jih v 15 minutah lahko operete, po-sušite in zlikate, tako da so spet kot no-ve. Kako se to napravi, boste svedeli za-stoj v Radion posvetovalnici na Mostnem trgu št. 23 nasproti rotova. Prinesite s seboj obleko, pa se vam bo razumno po-kazalo, kako boste v bodoče take stvari sami doma uredili.

Zakaj so podaljšali jadransko raz-stavo? Tega vprašanja si pri nas ne za-stavljajo nihče, kdor je že videl edinstveno razstavo. Nihče ni pričakoval, da bo raz-stava tako bogata, obširna in popolna, kakor da je prirejena kot stalna razstava. Zato je bila podaljšana na splošno željo, toda samo za tri dni. Prireditelji hočejo ustreči še tistim, ki niso imeli prilike vi-deti razstave v času velesejma, ko je bila nekoliko višja vstopnina. Zdej je vstop-nina minimalna, samo 5 Din, za šolske skupinske obiske pa samo 1 Din za ob-skovalca, zato pač ne bo nihče zamudil lepe prilike, ki se mu ne bo več mudila. Kdo ve, če ni ta prva pomorska razstava pri nas tudi zadnja? Ko bi prireditelji vedeli, koliko žrtve jih bo stalo ogromno delo, bi se najbrž premislili. Tudi z vzdr-ževanjem razstave so veliki stroški, zato ni podaljšana zaradi tega, da bi imeli pri-reditelji kakšen dobiček, temveč predvsem zato, da si jo lahko ogledajo najširši sloji, saj je namenjena vsem.

Francoske tečaje spet odprva se od-rasle s 1. oktobrom 1935 Francoski insti-tut. Pounk bo v Ljubljani na moškem učiteljsku na Resljevi cesti. Učovina znaša mesečno Din 20.— Vpis od 25. t. m. naprej. Nadaljni podatki se razvidijo iz razgla-sa na uradni deski v veži moškega učiteljs-šča.

Hospitantinje za življenje perla se na državni obrtni šoli v Ljubljani vpi-sujejo v ponedeljek 23. t. m. v sredo 25. in v četrtek, 26. t. m. vsakokrat popoldne v poslopju državne tehniške srednje šole, Askercveva ulica 11., prišljete soba št. 20. Pounk to prišel v ponedeljek 30. t. m.

Za samaritane in samaritance Rde-čega križa je obvezna udeležba pri pro-da-vanju v delavski zbornici zvečer ob 20. uri.

Kdor želi postati stalni posetnik na-sih dramskih in opernih predstav, se ved-no lahko prijavi za abonma pri blagajni Narodnega gledališča v dramskem gledališču med uradnimi urami.

Podaljšanje III. splošne razstave društva »NOE«. Zaradi splošnega zaniman-ja s strani celokupne javnosti in poseb-no mladine za pestro in poučno zoološko razstavo v Selenburgovi ulici št. 6 se ta podaljša do 30. t. m. Dolžnost vsakega me-ščana je, da obišče to zanimivo živalsko razstavo in da s tem pokaže razumevanje do take kulturno vzgojne ustanove, ter podpre istočasno društvo »NOE« v nje-govih nesebičnem delovanju za prestiz me-sta Ljubljane v pogledu pridobitve stalne-zoološkega vrta.

Odbor šentpeterskega šah. kluba vabi vse člane in prijatelje, da se udeležijo dru-žabnega izleta v Domžale in okolico, lu-let se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. Odhod z vlakom ob 13.50 do Domžal. Povratek ob 22.30. Pri odhodu kupite vsi povratno vozovnico. Kolešarji se pa zberejo ob 13.15 pred gostilno Mencinger. V slučaju slabe-ga vremena se bo izlet vršil prihodnjo nedeljo dne 29. t. m.

Curij, 21. septembra: Beograd 7.— Pa-riž 20.2725, London 15.30, New York 307.875, Bruselj 51.925, Milan 25.10, Madrid 42.—, Amsterdam 208.40, Berlin 123.80, Du-naj 57.40, Praga 12.725, Varšava 57.90, Bu-karešta 2.50.

Vpisovanje v brečplacno gospodinjstvo šole v Mostah bo 29. t. m. od 8 — 10 ure na osnovni šoli v Mostah. Vodstvo.

Izlet v München na oktobersko razsta-vo organizirala Putnik v Ljubljani v času od 2. do 6. oktobra. Cena tega petdnev-nega izleta, t. j. železniška vožnja in vsa oskrba, je v III. r. Din 975.—, v II. r. Din 1.465.— Prijava do 26. t. m.

Jutri ob 11. dop. bo filmska predeta-va ZKD. Na programu je »Pesem poma-je«, v kateri poje slavni tenoriet Richard Tauber izbrane ljubavne pesmi. Še več-rajšja predstava je privabila mnogo obi-čajnih poslušalcev.

Zakrohotal se je in potrepljal zadovolj-nega Süssa po rami.
10
— Sam bom vladal, je dejal sturt-gartski deputaciji. — Sam hočem slišati svoje ljudstvo in pomagati mu.
Po vsej deželi je dal razglasiti, da ga niti največje ovire in težkote ne bodo zadržale, da bi ne storil tega, kar bo moglo prinesiti vojvodini blagostan-je in procvit; poskerbel bo, da se bo v vseh delih dežele uradovalo brez za-vlaščevanja, spletk in intrig, kakor ve-levata starodavna württemberska po-štenost in pravičnost. Kdor ima kaj proti uradnikom, ali kdor bi rad kaj izprosil, naj napiše to na papir in izro-či njemu, vojvodu, naravnost v roke.
Tri tedne zapored so oznanjali to voljo novega vladarja z vseh prižnic v deželi. Natiskali so jo in pribli na občinsko hišo v vsaki občini. Ljud-stvo je kar poskakovalo od veselja. To je vojvoda, ta ne vlada potom svoje-ga kancelarja, on vlada sam. Gräve-nitvozi privrženci so izginili kakor sneg v maju. Vojvodinja-vdova je na-ravnost pomladila, videč njihov pa-dec. Toda za sliko Karla Aleksandra, kako naskakuje Beograd na čelu svo-jih vojakov, so se ljudje kar trgali in ko je bilo z novim odlokom prepove-dano celo poklekanje prosilcev pred vojvodo, ker pristojta taka počastitev

skovalcev predstav ZKD. Vidi se, da se naši ljudje dobro zavedajo velike mislje, ki jo vrši ZKD. med narodom in to eko-ro izključno samo z denarjem, nabranim pri teh predstavah. Da bo v kratkem predvajala ZKD. tudi krasen film iz ži-valstva, je se naša publika prepričala na propagandnem filmu, ki se predvaja pri sedanjem programu. Vstopnina k pre-dstavam je 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

— Ogenj na Barju. Sneli kmalu po 20 je nastal na podstrešju Črvetove hiše ob Jurčkovi poti na Barju nevaren požar. Na pomoč so prihiteli poleg barjanskih gasil-cev tudi ljubljanski poklicni z motorko. Ogenj so kmalu ugasili in preprečili, da ni postala vsa hiša žrtev požara. Zgorel je del ostrišja in znaša škoda več tisoč dinarjev.

Krasen ruski film v Ljubljani

Ljubljana, 21. septembra
Po dolgem času smo zopet dobili v Lju-bljano ruski film in zanimanje manj je raz-znamljivo, saj poznamo rusko filmsko umet-nost z rednimi izjemami samo od najboljš-še strani. Med najboljšimi deli te mlad-e, a vendar že zelo visoko razvite umetnosti je film »Gospoda Golovljevi«, v katerem nastopa najboljši igralec nove Rusije Gar-din. Film je posnet po istoimenskem roma-nu Salikov-Sčedrina in nam kaže propada-nje mladih ruskih plemičev. Golovljevi pro-padajo kakor propadajo v naši literaturi Grombajevi, razpada jih sebičnost, razpada jih duh časa. Umetniki se morajo, pa se branijo, noče se jim z odra, in koda iz me-hkih naslanjaj na galerijo, na trde sedle, pod tko klavirno novoga šivčenja. Vsi po vrsti propadajo, ostane samo Juduška, ki se boji na vse kriplje, da bo obranil svoje imetje in imo. Posreči se mu prevariti svo-ročino, da postane odini dedič. Moč je brezerčen, neumnost iz njega izkopa. Sko-puh, da mu ni pare, ure neke noči od strahu in razburjenja, na njegovo mesto sto-pijo sposobnejši kakor je v življenju vedno bito in bo.

Režiser Ivanovič se nam predstavi kot pravi mojster. Polnoma nam poleg izklesane-ga Juduške živo zažene razmere malo-meščanske življenja s potutimi gledališki-mi predstavami in nampo, čije slaba kč se-ga samo do kolen lepši žen na odru — ona ne pokaže pokvarjenosti in gnobe vsoga, kar je višje in globlje. — Film »Gospoda Golovljevi« je od danes na sporedu Eli-tnega kina Matica.

Iz Škofje Loke

Is obrtniške kroge. Steer smo v škof-ji Loki obrtniške razstave še imeli, toda kaj tako obsejnega, kakor pripravljajo se-daj obrtniki vsega škofjeloškega območja, še nismo doživeli. Razstava bo v vseh pro-storih loške osnovne in meščanske šole, tako da bo imela vsaka občina na razpolo-gu po eno sobo. Odprta bo več tednov in se bode na njo zainteresirali najširši sloji prebivalstva, da se tako vnovič po-vdari upravičenost izroka: Svoji k svojim! Področnosti še niso znane, ker pripravljaj-ni odbor na njih še dela. Toliko pa je go-tovo, da se bosta prireditelj k sodelovanju Šeška in Poljskega dolina.

Novo obrtniško društvo v Škofji Loki. Poleg obrtniškega združenja se nam oče-ta v Škofji Loki še društvo jugoslovenskih obrtnikov. Sklicatelji vabijo na ustanovni občni zbor v nedeljo, 22. t. m. ob 9. v Ga-sliškem domu. Dostop imajo samo obrtni-ski mojstri in mojstri-ice ter vabljeni gostje. Sklicatelji povdarjajo, da je dolžnost vsakega vabljene obrtnika, da se zboru ude-leži.

Nove televizijske škofojloškega Sokola dobiha prav čedno obliko. Ograjo okrog 13.000 kv. metrov velikega prostora, iz be-tonskih stebričev in lesa so že izgotovili, prav tako pa je gotova tudi blagajna iz-delana po načrtih arhitekta Vladimirja Subica. Posebno lep je 11 m visok kame-nit steber, ki bo nosil sokola in zastavo.

Lion Fenchtwanger:

35

Žid Süs

Roman

Obe skupini, gruča ministrov in mno-žica poslancev, sta si stali nasproti ka-kor dve sovražni zverini, prva velika, okorna, črna in brez moči, druga majh-na, belasta, pestra, gibčna in nevarna.

Čakali so. Čakali so zelo dolgo, sko-raj celo uro preko določenega časa. In še vedno se ni čul zmagoslavni pohod, še vedno ni bilo slišati klicev k orožju od straže v predsobi, še vedno se niso odprla vrata, vodeča v privatne vojvo-dove sobe. Potoč se v preveč zakurjeni dvorani so ozlovoljeni zastopniki ljud-stva prestopili z noge na nogo in tudi ministri so že postajali nezadovoljni. Nihče ni pričakoval, da bo vojvoda ta-kaj v začetku pokazal parlamentu zobe. Ali je bilo to storjeno namenoma? Morda je pa to samo posledica vojvo-dove vihravosti. Morda je samo na-ključje ali pa pozabljenost.

Samo en človek je vedel to, žid. Stal je, se smehljaj in užival v posebnem zmagoslavju, ki si ga je bil izmislil Ka-rel Aleksander. Deželni stanovci so ko-vali zaroto z njegovim bratom. Dobro,

naj zdaj čakajo, da jim bodo noge otrp-nile, on se bo pa ta čas zabaval z brato-vo ljubico s tem mirnim, plavalasim, do-brodušnim bitjem.

9

Tajni svetnik Andrej Henrik Schütz je čital člene ustave, ki je moral na nje vojvoda prisesti. To je bilo sestavljeno zelo obširno, previdno in dolgovечно. Ne preveč glasno, z mirnim, izurjenim glasom, z lahkim nosnim naglasom je čital Schütz dolgo listino. Dvorana je bila preveč zakurjena, zimska muha je brenčala, mnogi ljudje so se v toplih oblekah potili in težko dihal. Karel Aleksander je bil slabe volje, mrko je zrl na množico topih, dolgočasnih obra-zov, trudečih se, da bi se zdeli čim pri-jaznejši. Ogorčeno je poslušal dolgo-večne, svečane stavke, ki je v njih vsa-ka beseda pomenila zanj spono ter drž-no, nesramno nasilje. Schützevega mr-mranja pa še vedno ni bilo konec. Voj-voda se je moral premagovati, da ni gla-sno zazdehal od dolgega časa. Prišel je bil naravnost iz objema. V vseh utripih je še čutil toplo kožo tega plavalasega bitja. Še zdaj je slišal njeno tiho ihte-nje, ki mu je bilo zmoličo obraz, rame-na in prsi. Bil je poln divje naslade.

Gospodje od deželnih stanov so bili silno ogorčeni, ko je s šaljivo brezbriz-nim, zamolklim in hropečim glasom —

posledica do dna izpite čaše naslade, — ponavljal slavnostne besede prisage, misleč pri tem očividno na nekaj čisto drugega. »Prisegam in potrjujem s svo-jo vojvodsko častno besedo, po teht-nem zrelem prevdaru iz lastne svobod-ne volje. A to je zvenelo, kakor bi de-jal komorniku, da voda za britje ni do-voljno topla.

Poslanci so odšli v skrbih in težkih src. Če bi jih bil nahrulil, kakor ranjki vojvoda Eberhart Ludvik, če bi jih bil obsul s psokami, kakor on, bi bili pre-nesli to mnogo lažje nego zaničljivo, brezbrizno in žaljivo vedenje Karla Aleksandra.

Po odhodu poslancev se je Karel Aleksander pretegnil in zleknil v na-slanjač, zareč od veselja. Zdal jim je pa zagodel! Kako so se odplazili poveše-nih glav in med noge stisnjenih repov. Bil je zelo zadovoljen sam s seboj. Do-ber začetek, dober dan. Najprej je za-dal udarec mirnemu Henriku Friedri-ču, temu hinavcu in nergaču, in poni-žal je to predrzno, lakomno potečo se sodrgo, ki je bila kakor poparjena po tem sprejemu in dušila se je od jeze, ki jo je pa morala pogoltniti. Odslovil je tudi ministre in ko se je poslavljaj od njih, se je nasmešnil Süsu. Potolažiti moram še nekaj, nekaj plavalasega in ihtečega. On ima okus, navihane, več-ji okus, nego bi ga pričakoval od njega.

samo bogu, je moral Süs dati natiska-ti novo ogromno naklado in v vsej vojvodini ni bilo nobene meščanske ali kmečke hiše, kjer bi ne visela ta slika na najlepšem mestu.

Proces proti bivšemu dvornemu maršalu Gravenitzu in njegovim sestri je podpiral vojvoda na vso moč, toda brez pravega uspeha. Za grofica je bi-lo seveda imenovano posebno kazensko sodišče, prvi pravnik vojvodine, slovec po vsej Nemčiji zaradi svoje stroge pravičnosti, tübinski profesor Moritz David Harpprecht je dvignil proti nji obtožbo zaradi bigamije, za-radil ponovnega, več let trajajočega za-konomolstva, zaradi treh poskusov u-mora moža Eberharta Ludvika, zaradi žaljive Velicanstva, zaradi odprave telesnega plodu, ponarejanja, slepari-je in pomevbe. In to sodišče jo je tudi obsodilo na smrt. Poseben wür-temberski odposlanec baron Zech je bil poslan na Dunaj, da bi dosegel po-trditve in izvršbo te obsodbe, in po-tratil je mnogo denarja, blizu 33.000 cekinov, da bi pridobil za to cesarske svetnike. Toda menda zato, ker je Izak Landauer potrošil še več ali pa samo zato, ker je bil le-ta spretnejši, se je zavlekl ta zadeva v neskon-čnost, slednjič je pa običjala v zaple-tenih in dolgovčnih sporih glede de-narne potražnje.

Bodoča vojvodinja Gloucestrska

Lady Alice Montagu Scotova je vnetja sportnica, za etiketo se pa ne zmeni dosti

Angleški kralj in kraljica sta se zelo bala, da bi njun tretji sin vojvoda Gloucesterski ne sledil primeru starejšega brata princa Waleskega, ker bi bila v tem primeru v kraljevski rodbini kar dva stara samca. Zato sta tudi takoj privoila v sinovo poroko z lady Alice Montagu Scotovo. Nevesta tretjega sina angleškega kralja je potomka stare angleške plemiške rodbine in slovi kot velika ljubiteljica umetnosti. Tudi sama zna zelo lepo slikati. Ta črna modrih očeh je bila rojena leta 1921 in ni samo umešnica, temveč tudi najpogumnejša amazonka angleškega imperija.

ima dovolj. Vse je šlo gladko, vsa žareča in namešana se je vrnila in gledalcom, ki jim je kar sapo zapiralo. Princessa Joan, da Savojska, najstarejša hči italijanskega kralja in prva amazonka Italije, ji je brsojevo čestitala.

Bodoča vojvodinja Gloucester je velika oboževalka cesarice Elizabete Avstrijske, ki je skovala kot lepota in navdušena sportnica svoje dobe. Ima mnogo portretov te cesarske amazonke in vojvoda Oto Habsburški ji je poslal kot poročno darilo haški bič cesarice Elizabete. Ko je lady Alice dobila to darilo, je vsa navdušena vzkliknila: »To bo vsaj oddehalo sto žilic in naniznih svetilk, ki jih dobim.« Lady Alice je tudi zelo navdušena za francosko častniško jahalno šolo »Le cadre noir de Saumur, Zamudila ni še nobenega v Parizu prirejenega karusela. Je zelo črasta in vesela, kar je pa ni motilo, da bi se ne spustila v borbo na pesti s fantom, ki je seveda ni poznal in ki je možič svojega v voziček vprženega psa.

V zvezi z njeno skorajšnjo poroko so se obrnili novinarji na učiteljico francoske bodoče vojvodinje in jo vprašali, za kaj se njena učenka najbolj navdušuje. »Za konje, da, ne pa za etiketo — je odgovorila častljiva dama in globoko vzdihnila.

doma toplo, prijetno domače ogrižje. Če pa dela njegova žena od jutra do večera v uradu, bo hodil v umazanem perilu in raztrganih nogavicah. Jedel bo v javni kuhinji, največkrat slabo, nezadovoljen to in delo mu ne bo šlo nikoli tako gladko od rok, kakor njegovemu tovarišu, ki ima dom v pravem pomenu besede. Res si lahko dovoli rodbina s dvojnimi zasluškami služkinjo ali kuharico, ki pa nikoli ne more nadomestiti dobre gospodinje. Mož, ki ima ženo v uradu, doma pa služkinjo, bo dnevno temu v umazanem ali slabo opranem perilu in raztrganih nogavicah in če še nima v javni kuhinji slabe hrane, jo ima pa doma. Doma je nujno potrebna žena, gospodinja, drugače ne more biti doma.

Vse keno, da čim ne bo več toliko gospodarstva po delovnih močeh in čim se večjo plačo ali kupna moč denarja, bo vedno več takih rodbin, kjer bo delal samo mož, žena se bo pa zopet povečala gospodinjstva. Potem bodo utihnil glasovi o domačem suženjstvu, ki se že zdaj razširja tako, da žena ne sme ostati v ožem krogu skrbni okrog gospodinjstva, temveč se naj zanima tudi za umetnost, literaturo in politiko. Temu nihče ne ugovarja, nihče pa tudi ne more trditi, da bi se žena kot gospodinja doma za te stvari ne mogla zanimati. Mnogi pravijo tudi, naj bo žena gmočno neodvisna od moža. Ali pa delo doma ni delo? In pri pomankanju delovnih moči v Rusiji postane neodvisna takoj, čim bo to potrebno. Namreč v trenutku ločitve zakona. Pogoj za povratek v gospodinjstvo so dani. Javne kuhinje in jedilnice velikih podjetij izgubljajo počasi svoj pomen in ne morejo več tekmovali z domom. Veliki prevrtači v politiki cen in plač so končani in kupna moč rublja bo po sedanjih prehodih taktični podražiti kruha poskočila. Tudi časi, ko je država potrebovala vsako za delo sposobno roko, so že minili. Nastopa boj za kakovost dela, ki si ga pa brez rodbine in domačega ognjišča ne moremo misliti. Kako so se izpremenili nazori, je razvidno iz tega, da daje vlada samaj boljšim delavcem od drugih rodbin ločena stanovanja.

V Rusiji ponosno trdijo, da poznajo tam samo zakone iz ljubezni. To pa ne drži. Pogled v urade, kjer se sklepajo civilni zakoni nam pokaže dokaj visok odstotek močitev mladih žen s starimi možmi, ki imajo visoke dohodke, s starimi možmi, med katerimi so mnogi že ločeni, pa se znova oženijo. Mlada žena, sposobna za delo, zdrava, nima toliko pretenzij na alimente, ker izhaja zakon iz zdaj že realne domneve, da v Rusiji ni treba nikomur držati rok križem, če hoče delati. Toda zakaj jemljejo mlada dekleta stare može z visokimi plačami? Tu pač ni mogoče govoriti o zakonih iz ljubezni.

Običajen pojav v Rusiji je tudi, da so možje menjavali žene po nekaj dneh in jih metali na cesto, čim so našli drugo. Zdaj so oblasti nastopile proti temu, možje, ki požene ženo na ulico, kaznujejo za poiznanje žen. Seveda je pa na tem polju še mnogo dela, ki ga bo težko opraviti brez dodatnega zakona k zakonu o ločitvi. Sodišča ne smatrajo za svojo dolžnost vmešavati se v te zadeve, v katere se doslej res niso vmešavali. Če mož ženo ne pretepa in tiranizira, temveč se mirno loči od nje, oblasti ne smatrajo za potrebno vmešavati se v to, pa naj gre tudi za deset ločitev Na odločitnih mestih pa gledajo zdaj na rodbino drugače, nego so gledali prej. Sovjetski tisk piše zdaj drugače o rodbini in se zavzema za ženo, ki pridejo v roke takim sleparjem. To je razumljivo, kajti brez rodbine in domačega ognjišča ni močne države.

Štipendija za najslabšega učenca

Čudno ustanovo pripravlja priletni bivši učenec župnijske šole v Bristolu. Ustanovi hoče štipendijo za najslabšega učenca v šoli, ki bi se podelila na koncu vsakega šolskega leta. Mož pravil, da je sedel kot šolarček v zadnji klopi in svojim šolskim delal hude pregrevke, ker je bil zelo poleden. Po dovršenju šole je odpotoval v Kolumbijo, kjer je kmalu obogatel. Zdaj se je vrnil v svoje rojstno mesto in spomnil se je, kako je bil v otroških letih, ko je hodil v šolo. Izrazil je željo, da bi podpiral ne samo najboljše učenca, temveč tudi najslabše. Seveda so bile šolske oblasti proti taki štipendiji, ki bi učenca odvrčala od marljivosti. Samo župan Bristol, sam bivši učitelj, je dejal, da je v namenu podpirati najslabšega učenca v razredu nekaj resnično dobrega.

Često se povzpno baš slabi učenči v

praktičnem življenju zelo visoko. Taki učenči so navadno živahni, podjetni in iznajdljivi. Vse to je pa treba pravočasno spustiti v pravi tir, da postanejo iz njih sposobni možje. Tako zveni vzorni učenec so pa večkrat hinavci, nauče se vse na pamet, pa naj gre še tako težko, ko pa stopijo v življenje, ne pridejo nikamor na preji. Ni pa še pač odločitev, ali bo postala čudnaška bogataša sprejeta ali odklonjena.

Večna Mistinguett

Znana pariška revulsna plesalka Mistinguett, ki je s svojimi popevkami in plesi proslavila zlasti znani pariški Moulin Rouge, zdaj izpremenjen že v zvočni kino, v letošnji sezoni ne bo več nastopala v njem. Po Parizu so začele seveda takoj krožiti vesti, da se slavn Mistinguett sploh ne bo več vrnila v svoj priljubljeni nočni lokal. O nji trdijo, da se je že močno približala šestemu križu in da sploh ne bo več plesala. Toda na drugi strani se čujejo glasovi, da Mistinguett na starost sploh ne misli, da ji leta ne morejo do živga, čeprav se jih je nabralo že precej.

Njeni prijatelji vodo povedati, da v Moulin Rouge letos sicer ne bo nastopala, pač pa nastopi v naslovni vlogi Wilmet-zove opere »Zi—Zi« z Yvainovo godbo v gledališču Porte Saint Martin. V začetku oktobra bo Mistinguett zopet peia, plesala in igrala kakor pred 40 leti.

Letalska eskadra za Abesinijo

Znani ameriški letalec akrobat Hal du Berrier je oddel iz Pariza v Abesinijo, kjer hoče organizirati za abesinskega cesarja nekakšno tujsko letalsko legijo. Pred odhodom je izjavil, da mu je že 12 ameriških in angleških pilotov objubil, da bodo vstopili v njegovo letalsko eskadro. Z njimi se sestane v Abesiniji. Finančno je ta načrt že zagotovljen s podporo nekega dobrotnika, ki bo dal denar za letala.

Du Berrierov sklep ima za seboj že dokaj pustolovski prigodo. Italijani so si ba je na vse načine prizadevali preprečiti ustanovitve inozemske letalske eskadre za Abesinijo. Ko se je du Berrier nedavno mudil na revijeri, so hoteli baže izposlovati njegovo aretacijo, hoteli so ga celo izvažati na italijanski park in odpeljati v Italijo. Vplivni prijatelji so ga pa pravočasno posvarili in tako je srečno odnesel pete. Italijanske volune, ki so mu bili neprestano za petami, je spjel na led tako, da je pustil svoj avtomobil pred svojim hotelom v Nizzi še nekaj dni po svojem odhodu.

Du Berrier, ki je star 28 let, primerja

svojo letalsko eskadrijo s slavno Lafa-yetovo eskadrijo, znanim rojem ameriških letalcev prvotvojev, ki so prispeli v Francijo in se borili na francoski strani, še predno je posegla Amerika v svetovno vojno.

Kako Nemci sterilizirajo

Na kongresu kirurgov v Berlinu so poudarili mnogi zdravniški o dosežkih izkušnjah z zakonom o sterilizaciji. V prvem letu je bilo steriliziranih v Nemčiji okrog 45.000 ljudi, od teh polovica moških in polovica žensk. V večini primerov je bila sterilizacija duševna bolezen. Blizu 70% steriliziranih je bilo slabomnih in defektnih, okrog 13% je bilo božastnikov, okrog 5% pa alkoholičkov. Vedno več prihaja k sterilizaciji otrok, posebno deklet med 10. in 14. letom. Očitno zato, da bi postale nepodčne še predno spolno dozore. Operacije so v znatno breme bolnišnicam in zavodom. V 47 ponodnišnicah so morali sterilizirati 6032 žen in jih pustiti skupaj 90512 dni v zdravniški negi. Ena žena je prebila v bolnišnici povprečno 16 dni, moški pa nekaj manj. Moškega je lažje sterilizirati kakor žensko in operacija zanj tudi ni tako nevarna.

Zato je po operaciji umrlo več žensk, nego moških. Moških je umrlo 0,11% žensk pa 0,41%. To je visok odstotek, če pomislimo, da to ni operacija, ki si jo operirani želijo, in da tudi pri zanemarnih primerih vnetja slepca ne umira pri operaciji več ljudi. Bolniške blaginje se odločno brani, da bi ostali sterilizirani predolgo v bolnišnicah. Skupni stroški steriliziranja so znašali okrog 15.000.000 Din. To je mnogo denarja, toda na drugi strani je treba pomisliti, da sterilizirani ljudje ne povzročajo javnim fondom znatnih nadaljnjih stroškov. Zato so bili nemški zdravniški z uspehi prvega leta povsem zadovoljni.

Zakonska afeta Marije Jeritze

Zakonska afeta slavnega pevke Marije Jeritze se vedno zmanjša danesko javnost. Klavirski listi so pevki očitali, da njen drugi zakon, sklenjen v Ameriki, ne more biti veljaven v Avstriji, kajti kot katoličanka se drugje ne more poročiti. Na te očitke sta objavila pravni strokovnjak pevke in njena moža izjavo, ki v nji pravita, da je bil prvi zakon Marije Jeritze z baronom Papper-Podhradym sklenjen na Dunaju v protestantski cerkvi, ker je bila pevka takrat protestantka. Zakonca sta se po ločitvi sporazumno in gladko do urejene tudi njune imovinske zadeve.

Klavirski listi se pa tudi s to izjavo niso zadovoljili, temveč očitali pevki, da prepogosto menja vero. Nihče v Avstriji ni doslej vedel, da je bila kdaj protestantka. Nesprotno, po prevratu je bila navdušena vnetja pobornica katoliškega pokreta, kar jovala je opetovno pri razvijanju pravorov katoliških društev in organizacij, ki jih je tudi gmočno podpirala. Klavirski listi označujejo njeno vedenje za nečestno in protestirajo proti njenim nastopom in današnji državni operi. Marija Jeritz res ne bo več nastopala v gledališču, le koncerte bi rada še prirejala.

Eskimi se radi smejejo

Te dni se vrne v pristanke St. Malo parnik francoske ekspedicije na Grönlandijo »Pourquoi pas«. Na njem so trije učenjaki, antropolog Paul Victor in dva njegova asistenta. Ekspedicija pripelje 60 ton etnografskega gradiva in 1.000 m zvočnega filma. Njeni člani so preživeli na otoku Eskimov na vzhodni obali Grönlandije najhujšo zimo in proučevali podrobno jezik ter življenje tega polarnega naroda. Zbirali so zelo važne podatke o čudni vrsti polarne tuberkuloze. Najzanimivejši izsledki ekspedicije se pa nanašajo na izredno veselost Eskimov, ki se navzlic težkemu, trdemu življenju v večnem ledu zelo radi smejejo. Med vsemi narodi so Eskimi najbolj veseli in se tudi najraje smejejo.

Eskimi se smejejo in vede skoraj nepretrgoma, pa naj jedo ribjo mast, hodijo na lov ali opravljajo domača dela. Tudi v ljubezni igra smeh glavno vlogo. V Ekvoru piše za ljubljenci poljubljajo, pri Eskimih pa stikajo nosove in se smejejo. Fant in dekle drgneta nos ob nos in se režita drug drugemu, kar priča, da se imata rada. Čeprav se smejejo Eskimi v enem mesecu več, nego drugi narodi skozi vse leto, je ostalo francoskim učenjakom nejasno, da li je vzrok njihove veselosti dijeta ribje masti, ledeno podnebje ali samo instinkti rase.

Solmna ura.

Bogat verjamek se neke noči prebudi in opazi, da stala ura na nočni omarici stoj. Poltice etego in sta vpraša, koliko je ura.

— Ne vem, gospod, vse ure v hiši stojijo.
— Pa bodi pogledat ven na solmno uro.
— To ni mogoče, gospod, zaman je tema.
— Tega, pa vstan! hi.

Boljševiki se vračajo k rodbini

Tudi ruska komunistična stranka je prišla do spoznanja, da brez rodbine ni močne države

Rodbina je zdaj v Rusiji pereče vprašanje. Naša stranka, pravijo boljševiki, se more zmotiti, toda njena prožnost ji dovoljuje napako takoj spoznati in popraviti. V resnici pa komunistična stranka spozna svoje napake, ko začne boleti državo in če je potem jih popravi. Nikoli se odkrito ne pove, kakšne napake je zagrešila stranka in zato v Rusiji tudi nečejo priznati, da spada sem tudi vprašanje rodbine. Oficijsno se dela komunistična stranka kakor, da so vedno veljali o rodbini sedanjih nazori. Zavedajo se pa privoila iz arhiva stare sovjetske liste, da bi se prepričali, da je bilo nazaranje o rodbini prej čisto drugačno nego je zdaj. Bili so časi, ko je komunistična stranka označevala, da je rodbina temelj buržuzne družbe in da jo je treba zato razbiti, kajti temeljna enota sovjetske družbe je delovni kolektiv.

Toda rodbina je temeljna enota vsake človeške družbe očitno po nepremagljivem naravnem zakonu. Zato se vrača tudi sovjetska država k rodbini, v kateri vidi temeljno enoto svoje organizacije. K nji se vrača tako različno, kakor zahteva to največji interes države, ki objektivno vzeto nima mnogo časa, da bi ga trčila na poti h konsolidaciji.

Nemci podcenjujejo sovjetsko državo. Med mnogimi razlogi, zaradi katerih smatrajo

Nemci Rusijo za slabo državo, je tudi ta, da so tam razbili rodbino. Nemci instiktivno čutijo, da je baš v rodbini moč njihove države. Mnogi ukrepi glede rasno čistih zakonov imajo svoj izvor baš v prizadevanju ohraniti in dvigniti rodbinsko življenje. Pot, k temu cilju so pa lahko pri raznih narodih različna. V Rusiji so začeli z geslom, da je treba ženo osvoboditi domačega suženjstva. Praktično podlago je našlo to geslo v nedostatku delovnih moči, kar je omogočilo državi zaposliti žene. Pri sedanjih nizkih plačah in neznamiti kupni moči dela v Rusiji so bili dvojni dohodki v rodbini z navdušenjem sprejeti. Kaj bi se zgodilo, če bi morala sovjetska država odpustiti polovico svojih delovnih moči? Koga bi odpustili? Če bi si stolipl s takim vprašanjem pred organizirane boljševike, bi ti odgovorili, da bi odpustili manj sposobne ne glede na spol. Kako bi pa uredili to zadevo državni komunistične države, je drugo vprašanje, na katero ne bo odgovora, dokler ne bo rešeno v praksi. Tu se namreč trdi, da lahko žena z enakim uspehom opravlja vsako delo kakor mož. Pravijo, da je praksa to pokazala. V resnici pa to ne drži.

Nemci in Angleži so skoraj na vseh poljih najboljši delavci in moč njihovega dela leži baš v rodbini. Mož lahko samo takrat v polni meri opravlja svoje delo, če ima

take; v cerkvi bo Boga požrle od vere in ponižnosti. doma so pa kakor vragovi.

»Kaj jo je neki tako izmalilo?« je ugibala kuharica Helena. »Saj je bila tudi njena pokojna gosa mama pobožna.«

»Eh, kdo ve. Gospoda je čudna. Kdo naj jo razume. Bogastvo ni vse; z njim se sreča ne da kupiti. Vedno se mi je zdelo, da s tem zakonom ni vse v redu.«

»Kako nai bi tudi bilo? Ona taka, on pa tak ...«

»Smili se mi. Ko vsaj ne bi bila taka terjalka! Kako se bo to končalo?«

Sidina živčna razburljivost se je pa stopnjevala dalje in je naposled segla tudi že med njo in Ervina. Včasih, ko je bilo v njej dovelj moči in volje, je bila z njim pretirano nežna, ko pa sta opešala, jo je razburila vsaka njegova beseda ali kretnja. Sunila ga je od sebe kakor nadležnega psa. Sprva je Ervina to njevo vihravo postopanje osupljalo, polagoma pa je postajal ves pobit in obupan. Njegova rahla, mehka narava ni bila sposobna za boj z njeno razburljivostjo in muhavostjo. Zmigoval je samo z rameni in postajal še bolj molčeč in neroden kakor je bil prej. Na Sido je zgradil vse svoje življenje; bila mu je edina opora, po kateri se je hotel povzpeti do ustvaritve tistega, česar po skoposti narave ni bilo v njem, kakor se slak povzpenja po kolu k solncu, brez katerega

ni cvetenja in zoritve. Sedaj je pa z grozo spoznal, da se ta opora maje ter odmiha, in zmanjkovalo mu je tal pod nogami. Prirojen slabištv je docela premagalo njegovo z muko ustvarjeno voljo.

XVII.

Ko je jesen zamrla v hladu zime in je hrušniško dolino in bregove Pohorja pobelji prvi sneg, je Sido zamenjala svoje samotne sprehode z vedno češčimi obiski v trgu. Hodila je k Wellakovim, kjer je z Mary, ki je pravkar povila svojega drugega otroka, presedela cele popoldneve. Nekoč je hodila k njej samo tako, zaradi družbenega takta, ker ji je bila ljubša družba Kasjakovih in ljudi, ki so se zbirali okoli njih, sedaj ji je pa postala neobhodno potrebna prijateljica. Bila je zelo inteligentna mlada žena širokih pogledov, ki je razumela življenje in se ni izgubljala v tistih malenkostnih nizinah, kakor se izgubljajo navadno v malih gnezdih živčev ženske. Pa tudi njen mož Herbert Wellak, lastnik manjše tovarne usnja, eden tistih ljudi, ki so bili po slovenskih starših sicer nemško vzgojeni in bi bili, da se Avstrija ni zrušila, postali nosilci raznarodovalnih prizadevanj med štajerskimi Slovenci, so se pa po letu 1918. umeknili v ozadje in niso silihi ne v nemško ne v slovensko opredelje. Je bil prijeten družbenik. Tako se je Sido v tej tih družini počutila kakor v sanatoriju za živčno bolne.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Ga mar zopet ljubim? Ljubim? Ga nisem ljubila vedno, tudi v vseh teh mesecih? Zakaj so bili zaman vsi moji napori, da bi se zbližala z Ervinom in bi ga vzljubila? Zakaj sem iskala pomoči za to povsod, v sebi, domu in cerkvi? Ni bila tudi verska gorečnost samo posledica podzvestnega strahu, da je vsa moja duša polna ljubezni do njega? Da, sedaj čutim določno, da je bilo zares tako. Ljubila sem ga kljub vsemu in nisem verjela v njegov greh. To je torej stalo med menoj in med mojim možem! In stoji še vedno ... Strašna ... Doslej sem se vsaj še premagovala in zatajevala, ker tega nisem vedela, a poslej? Ob jasni zavesti, da ljubim še vedno njega. Ko bi mogla vsaj nekam preč, da bi do konca razmislila ...«

Ko je bila spet doma, je neutegoma pohitela v kapelo, padla na kolena pred Mater Božjo in prosila:

»Devica preblašena! Zakaj je moja ljubezen do Danila tako strašna? Kofiko jih je, ki ljubijo, pa pozabijo in se njihovo srce oklene drugega z enakom ali še večjo vdanostjo. Samo jaz nai hom začarana v to blazno strast večnega hrepenenja po njem edinem? Še sedaj, ko sem že zdavnaj žena drugega. Reši me

te ljubezni, o Mati predobrotljiva! Dai, da izgine iz mojega srca, ker sicer bom pogubljena! Uničeno bo moje in Ervinovo življenje. Pred Bogom sem mu prisegla večno zvestobo, kako nai izpolnim to prisego, ako bo moje srce vedno hrepelo k drugemu? Izprosi mi milosti, da ne padem v skušnjave, da ostanem čista! Češčena si Marija ...«

Ko se je po molitvi dvignila, se ji je zdelo, da je pomirjena, a ta pomiritev ni bila dolgotrajna. Naenkrat so se vse njene misli zopet vrnile k tistemu pismu in k Danilu. Ves trud, da bi jih usmerila k Ervinu, je bil zaman. Trudila se je, da bi bila z možem nežna, a ta trud ji je zadajal skoraj telesne bolečine. Razdvojenost, ki se je prej izražala v otopelosti in nato v verski gorečnosti, je pričela posegati v njene živce, ki so postajali vedno bolj boleestno napeti. Čutila je bolečino v njihovih konicah. Postala je razburljiva. Vsaka malenkost jo je vrgla iz ravnotežja. S posli, s katerimi je živela prej kakor s prijatelji, je postopala sirovo in z jezo odganjala berače, katerim je bila nekoč največja dobrotnica.

»To je posledica njene pobožnosti,« je tožila stara Matilda. »Če človek preveč moli, postane hudoben. Vse terjalko so

MALI OGLASI

Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo

PRODAM

Beseda 50 par. davek 8.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

ZOPET SMO CENEJŠI. Pri-
ma sportni sukriji Din 95.-
Trenchouth Din 420.- Spe-
cialna izbira pump, močne
hlade, perilo itd. Presker
Sv. Petra 17. 4/L

NOVOSTI ZA ZAVESE
dobite v veliki izbiri v specijal-
ni trgovini
BUDOLF SEVER,
Ljubljana, Marijin trg štev. 2,
kjer vam jih tudi strokovnja-
sko izvrši. 26/L

PREMOG
drva — karboparketi
SLOVSA
Kolezijska ulica 19
telefon 39-34 67/L

Najcenejši zajtrk in večerjo
ter najboljši mlečni izdelki,
najceneje v mlekarni Gorenj-
ske mlekarne zadruga, Na-
klo, Brjavčeva cesta št. 2 na-
sproti dramskega gledališča.
2586

Dozori!

Strokovno in najceneje Vam
popravim:
vse pisarniške stroje,
nalivna peresa,
gramofone,
sestila itd.

OM — limuzino reprezentati-
ven štiriesedežni voz v prvo-
vrstnem stanju prodaja P. Vel-
acher, Maribor, Meljska 12.
2698

Različne šopice
in Metke Vam
nudimo najceneje

SIMENC
HINKO

Resljeva c. 2.
pri Zmajskem
mostu.

Planine dobite najceneje z
večletno garancijo, tudi na
obroke na Gospodarski c. 12,
dvorščice. Sprejemajo se po-
pravi, ugašanje, zamenjuje
izposoje. Najnižje cene! 2737

Rabljena kolesa damska in
moška poceni kupite pri
Prometu. (Nasproti Križev-
ske cerkve). Istotam se spre-
majo vsakovrstni predmeti
v prodajo. 2736

Stroj za tiskanje z vso
pripravo dobro ohranjen, pod-
ceno takoj prodam. Ponudbe
pod ploščina tiska 22x33 cm
2747

Tvrdila

A. & E. SKABERNE
Ljubljana — javlja se tem-
do preklica v račun zopet
HRANILNE KNJIZICE
prvovrstnih ljubljanskih denar-
nih zavodov (Mestne hranilnice
Ljubljane posojilnice itd. 24/L

ŽENITEV

Gospod oficir, ki bi bil is-
kren, nesebičen prijatelj, naj
piše na upravo lista pod šifro
»Zaupanje« 2738.

TUDI PRI VAS SE MORE NASELITI SREČA, kakor se je naselila v tej hiši, kjer je preobrnila življenje vseh njenih prebivalcev in jim uresničila njihove najdražje želje.

V Ljubljani VII. stoji mala dvonadstropna hiša, kjer stanujejo pridni ljudje, katerih življenje kaže veliko izpremembo v
teku enega leta. Toda varani in mučeni so upali v bodočnost, ki jim je prinesla srečo.
Podobni profili te hiše kaže naslednjo sliko.

Prvo leto:

DRUGO NADSTROPJE:
Tu stanujeta dve sestri:
Marija C. ... stara 32 let,
stenotipistinja in Olga
C. ... stara 29 let, kroja-
nica. V lepi harmoniji teče
njuno življenje ali šalolet
ju objame, kadar pomisli-
ta, kako odhajajo leta;
vsako deklško srce hrpe-
ni po ustvaritvi lastnega
ognjišča. Najina pa je ta
želja družinske sreče do-
sedaj ostala neizpolnjena.

PRVO NADSTROPJE:
Rodbinsko življenje je
bilo zadnja leta zelo udob-
no. Moč Janez P. ... je sa-
služil prav dobro, zlasti
skladni delavci. Toda nara-
ščajoča brezposelnost in
nje posledica — denarna
kriza nista prinesli tudi
tej družini. Oče je postal
zagrenjen, pijanec, mož
brez volje, otroci slabo
vzgojeni in še slabše tele-
sno negovani in hranjeni.
Mati je skušala nadomesti
ti rednika in je sama iska-
la dnevnica zaslužka.

PRITILČJE:
August B. ... inženier
živi tu s svojo staro mater-
jo, ki jo je poročiti, ali okle-
va in omahuje.
In glej življenje po enem
letu v tej hiši.

Povemo pa, da to ni zgolj naključje, kako je prišla sreča in izprememba v to hišo.

Ojga, ki ni vedela, da ji izkušenec vrača ljubezen je zaprosila za psihoanalizo in življenjsko prognozo Grafološki bureau.
Na podlagi razkritij in nasvetov, ki jih je prejela in katerim je tudi točno sledila, je spoznala čustva in namenjnost svojega
izvoljenca, sedanjega moža. Preden pa je odšla na svoj novi dom, ni pozabila povedati sosedam glavni vzrok svoje sreče.

Tako je Grafološki bureau povprašan po vseh prebivalcih te hiše postal njihov svetovalec, kakor je to vsem onim,
kateri se mu zaupajo. Njegovo temeljito strokovno znanstvo in dolge izkušnje, so ga napravile astrologa svetovnega slovesa.
Knjiga bi ne zadovoljala, da bi poredal o vseh svojih uspehih in zmagah. Doli je nasvete vsem, kateri so se mu zaupali in
katerim je izvajal zmago nad nesrečo in nepravilnostmi. Zaostane, ako prelistate pisma o priznanjih, katera mu pošiljajo vsak
dan hvaleščni klijenti. V življenju ni slučajev, kjer bi na podlagi znanstvenega nasveta ne bilo odprave. Vprašanja Vaših in-
tereso: o situacijah, katere je treba premagati, o procesih, katere je dobiti, o namenih, katere je razločiti Vam strokovno na-
svet astrologije sigurno pokaže pravo pot.
Če se niste doslej srečali, če čutite, da ste vredni boljšega položaja, ne oklevajte in izkoristite se danes priložnost, ter pišite
Grafološkemu bureau-u da Vam pošlje Vašo psihoanalizo in življenjsko prognozo.

Odrežite spodnji bon, priložite nekaj Vašega rokopisa, rojstni datum,
točen naslov in honorar Din 30.— za skico psihoanalize in življenjske
prognoze, ter pošljite na stalno in točno addresso

Grafološki Bureau — Celje — poštni predal 106

DRUGO NADSTROPJE:

Marija C. ... se je poro-
čila s trgovčevim sinom,
Da bi gospodinjstvo hitre-
je dvignila, je tudi še sedaj
sprejemala krojaška dela na
dom. Sestra Olga pa je
sklenila zakon s advokatom,
pri katerem je bila v služ-
bi.

PRVO NADSTROPJE:

Ko je Janez P. ... dobil ve-
ro in zaupanje vase, je
predložil svojemu gospodar-
ju načrt, kako bi lahko u-
ravnal neko prepadlo kup-
čijo. Z ozirom na uspeh, ki
ga je dosegel, je zahteval
in tudi dobil družabništvo
tega podjetja. Z denarjem
pa se je povrnila sreča.

PRITILČJE:

Malo stanovanje je prijet-
no izpremenjeno in sedaj
stanovanje Augustove ma-
tere. Semkaj prihaja čisto
na obisk v spremstvu svoje
mlade žene sin — sedaj zet
svojega gospodarja.

IŠČEM GOSTILNIČARKO

kot prijateljico, ki ni v zakonu
zadovoljna, je lahko tudi vdova
srednje, čedne, močne postave,
do 35 let. Okolica Kranja, Ljub-
ljane ali Jesenic. Ponudbe s pol-
nim naslovom in siko, katera se
vrne, na upravo »Slov. Naroda«
pod šifro »GOSTILNIČAR«.
Tajnost zagotovljena. 2728

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek 8.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

Dvošobno stanovanje oddam
mirni stranki brez otrok 1.
oktobra. Naslov v upravi lista
2749

SLUŽBE

Mizarskega pomočnika bolj-
šega za furnirana dela sprej-
mem. Počtnik Franc, 21/L
2740

Postrežkinjo sprejemam za
dopolnilske ure. Naslov v
Upravi slov. Naroda. 2746

Bufet

JERAJ

LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta štev. 38.

toči prvovrstna vina, ter ga-
rantirano pristno žganje po
sledenih konkurenčnih cenah:

Belo namizno	litr Din	8.—
Rizling	litr Din	10.—
Ovčjek	litr Din	10.—
Portugalska n.	litr Din	10.—
Silvanec	litr Din	12.—
Burgunder	litr Din	14.—
Hruševac stari	litr Din	4.—
Jabolčnik n. sl.	litr Din	5.—
Žganje:		
Tropinovec	litr Din	22.—
Slivovka	litr Din	24.—
Hruševac	litr Din	28.—
Brinjevec	litr Din	32.—
Pri večjem odjemu primeren popust		2751

ZNIZANE CENE
dvokoles, otroških, igra-
nih, invalidskih vozičkov,

prevoznih triciklov, motorjev, šivalnih strojev. Ceniko franko.
»TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških
vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta štev. 4

Poskušajte iz-
redno dober letošnji vinski mošt.

Toči se v restavraciji

Hotela Miklič po Din 10.— liter.

Insérirajte v našem listu!!

Makulturni papir

proda

»Prava «Slovenskega Naroda»,
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

CISTIMO SKLADIŠČE

Prodajamo posamezne zaostale pare po znižanih cenah:

553 parov ženskih in moških čevljev

iz platna, baržuna, boksa, laka in semiša

po Din 29.- 39.- 49.- 59.- 69.-

883 parov otroških čevljev iz platna, boksa, dul-
boksa in semiša

po Din 12.- 15.- 19.- 25.- 29.- 39.- 49.-

V naši prodajalni v Šiški (pri stari cerkvi) imamo izloženih

1.200 parov raznih čevljev iz boksa, laka, semiša, dulboksa, baržuna in platna, ki jih prodajamo
po neverjetno znižanih cenah.

Požurite se, dokler imamo izbiro v velikostih
Obiščite naše prodajalne brezobvezno

Bata

Prešernova 7 — Celovška 63.